

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **zarządzanie**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Politechnika Lubelska

Data przeprowadzenia wizytacji: **22-23 maja 2025 r.**

Warszawa, 2025

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	6
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	9
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	9
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	14
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	23
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	30
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	38
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	43
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	47
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	51
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	56
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	58
5. Załączniki:	64
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	64
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	64
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	64
Część I – ocena losowo wybranych prac etapowych	64

Część II – ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____	64
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa _____	64
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena _____	64
Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego _	64

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Piotr Szczypa, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Katarzyna Szczepańska-Woszczyna, ekspert PKA
2. dr hab. Wiesław Ciechomski, ekspert PKA
3. Monika Kidyba, ekspert PKA reprezentujący pracodawców
4. Marcin Pioch, ekspert PKA reprezentujący studentów
5. mgr Beata Sejdak, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Kierunek zarządzanie prowadzony na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia w Politechnice Lubelskiej został wyznaczony do oceny programowej w roku akademickim 2024/2025 zgodnie z harmonogramem prac Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Dotychczas kierunek zarządzanie był poddawany ocenie Polskiej Komisji Akredytacyjnej czterokrotnie (27.05.2004 r.- ocena pozytywna; 11.03.2010 r.- ocena pozytywna- Uchwała PKA Nr 182/2010 z dnia 11 marca 2010 r.; 17.03.2016 r. – ocena pozytywna- Uchwała Nr 92/2016 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 17 marca 2016 r.). Czwarta i ostatnia ocena PKA została przeprowadzona w 2022 roku, w wyniku której kierunek zarządzanie otrzymał ocenę pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat - Uchwała Prezydium PKA Nr 739/2022 z dnia 5 września 2022 r.

W powyższej uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią II zespołu nauk społecznych prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: ekonomia i finanse, geografia społeczno- ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, nauki o zarządzaniu i jakości, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni w sprawie oceny programowej kierunku zarządzanie prowadzonego na Politechnice Lubelskiej na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia studiów o profilu ogólnoakademickim wydało ocenę pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat, bowiem stwierdziło, że proces kształcenia realizowany na Politechnice Lubelskiej nie w pełni umożliwia studentom kierunku zarządzanie osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim. Spośród kryteriów określonych przez PKA, kryteria: 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się; 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie; 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry; 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie; 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia; 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów– zostały spełnione częściowo. Uzasadnienie wydania oceny pozytywnej na okres 2 lat stanowiły błędy i niezgodności w zakresie wymienionych wyżej kryteriów, które zostały spełnione częściowo. W toku bieżącej wizytacji dokonano oceny skuteczności podjętych działań naprawczych, której wyniki przedstawiono w kryt. 1, 3, 4, 5, 8 i 10.

Aktualne postępowanie oceniające zostało przeprowadzone zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej prowadzonej przez Polską Komisję Akredytacyjną stacjonarnie z wykorzystaniem narzędzi komunikowania się na odległość.

Przed rozpoczęciem wizytacji dokonano podziału obowiązków pomiędzy ekspertami biorącymi udział w pracach zespołu oceniającego. Zespół wytypował do oceny prace dyplomowe i prace etapowe oraz wybrał zajęcia do hospitacji. Ponadto w porozumieniu z koordynatorem wizytacji wyznaczonym z ramienia Uczelni ustalono szczegółowy harmonogram przebiegu wizytacji wraz z uwzględnieniem spotkań z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Zgodnie z procedurą postępowania oceniającego przed wizytacją zespół oceniający dokonał analizy danych i informacji zawartych w raporcie samooceny i załącznikach do raportu przedłożonych przez władze Uczelni oraz opracował raport wstępny. W zakresie wyznaczonej odpowiedzialności za przydzielone kryteria członkowie zespołu oceniającego wypełnili karty spełnienia standardów jakości kształcenia, które stanowiły podstawę do przygotowania wykazu pytań i wątpliwości wymagających dodatkowego wyjaśnienia jeszcze przed wizytacją.

Wizytację poprzedzono wewnętrznym spotkaniem zespołu oceniającego, które posłużyło wymianie wstępnych refleksji na temat ocenianego kierunku studiów. Podczas spotkania omówiono kryteria oceny oraz raport wstępny zespołu oceniającego. Ponadto dokonano ostatecznego potwierdzenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji, w tym spotkań oraz podziału odpowiedzialności pomiędzy członkami zespołu oceniającego w trakcie wizytacji.

W trakcie wizytacji odbyły się spotkania z Władzami Uczelni, osobami odpowiedzialnymi za realizację procesu kształcenia na wizytowanym kierunku, w tym z autorami raportu samooceny, Samorządem Studenckim, z reprezentacją studentów oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku zarządzanie, przedstawicielami otoczenia społeczno- gospodarczego, z osobami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, wsparcie osób z niepełnosprawnościami oraz politykę jakości kształcenia.

W toku wizytacji przeprowadzono hospitacje zajęć prowadzonych na ocenianym kierunku oraz dokonano przeglądu udostępnionej przez Uczelnię dokumentacji dotyczącej m.in. realizacji procesu kształcenia, w tym prac dyplomowych i etapowych, umiędzynarodowienia, funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz wsparcia studentów w procesie kształcenia i osiągania efektów uczenia się. Ponadto dokonano oglądu infrastruktury wykorzystywanej w procesie kształcenia, w tym obiektów bazy dydaktycznej Uczelni i biblioteki.

Wymiana informacji pomiędzy członkami zespołu oceniającego odbywała się na bieżąco podczas spotkań zaplanowanych zgodnie z harmonogramem wizytacji. Przed zakończeniem wizytacji odbyło się spotkanie podsumowujące zespołu oceniającego, podczas którego omówiono pierwsze spostrzeżenia, o których poinformowano władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

W wyniku ścisłej współpracy członków zespołu oceniającego, a w szczególności sekretarza zespołu z koordynatorem wizytacji wyznaczonym z ramienia Uczelni na bieżąco prowadzono koordynację działań wspierających sprawny i zgodny z harmonogramem przebieg wizytacji.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	zarządzanie	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	nauki o zarządzaniu i jakości	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów/ 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	- nie dotyczy	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	133	11
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	2452	1267
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	95,4	50,4
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	104	104
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	66	66

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Nazwa kierunku studiów	zarządzanie	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{5,6}	nauki o zarządzaniu i jakości	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry/ 123 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ⁷ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	- nie dotyczy	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	1. innowacje i przedsiębiorczość 2. menedżer w gospodarce cyfrowej 3. zarządzanie logistyczne 4. marketing	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	57	0
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁸	1581	816
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	63,12	26,3
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	73	73
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	52	52

⁵ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁶ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁸ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione

⁹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Jednostką prowadzącą kierunek zarządzanie na Politechnice Lubelskiej jest Wydział Zarządzania. Oceniany kierunek realizowany jest na studiach pierwszego i drugiego stopnia w ramach profilu ogólnoakademickiego w formie stacjonarnej i niestacjonarnej (studia niestacjonarne pierwszego stopnia w roku akademickim 2024/2025 prowadzone są tylko na roku trzecim). Kierunek zarządzanie zarówno na studiach pierwszego jak i drugiego stopnia został przypisany w całości do dyscypliny naukowej nauki o zarządzaniu i jakości. Uczelnia w raporcie samooceny na s. 14 wskazuje na koncepcję kształcenia na kierunku zarządzanie w sposób ogólnikowy bez odniesienia do cech specyficznych kierunku wskazując, że: “podstawowym zadaniem Uczelni jest kształcenie młodzieży studenckiej na kompetentnych specjalistów oraz świadomych i odpowiedzialnych obywateli naszej Ojczyzny”. Natomiast szczegółowo zostały zdefiniowane cele kształcenia, których wykaz znajduje się w raporcie samooceny na s. 15 (tabela 1.1 dla studiów pierwszego stopnia) i s 15-16 (tabela 1.2 dla studiów drugiego stopnia). Pięć celów kształcenia dla studiów pierwszego stopnia i kolejnych pięć celów dla studiów drugiego stopnia ocenianego kierunku odwołuje się m.in. do wyposażenia absolwenta w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne ze szczególnym uwzględnieniem kwestii typowych dla nauk o zarządzaniu i jakości, który będzie przygotowany do pracy w Polsce i zagranicą, w ramach zajęć indywidualnych i zespołowych, z przygotowaniem praktycznym i naukowym.

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku zarządzanie na studiach pierwszego i drugiego stopnia są zgodne ze strategią Uczelni oraz polityką jakości. W Uczelni obowiązuje Strategia rozwoju Politechniki Lubelskiej na lata 2021-2028, która przyjęta została Uchwałą Nr 38/2021/VIII Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 28 października 2021 r. w sprawie uchwalenia „Strategii rozwoju Politechniki Lubelskiej na lata 2021-2028”. Koncepcja i cele kształcenia wpisują się w misję, wizję i cele strategiczne określone w strategii Uczelni. Fundamentalne wartości Politechniki Lubelskiej zawarte w Strategii to: “patriotyzm i humanizm, poszanowanie i poszukiwanie prawdy, ludzką solidarność, zasady etyczne w kształceniu i badaniach, tradycje akademickie, wolność badań naukowych i nauczania oraz dziedzictwo kultury. Naszym celem jest przekazywanie studentom nie tylko niezbędnej wiedzy i umiejętności, ale także kształtowanie twórczych i odpowiedzialnych postaw”.

Koncepcja i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, do której kierunek zarządzanie został przyporządkowany. Przyjęte cele kształcenia na studiach pierwszego stopnia wskazują m.in. na “uzyskanie zaawansowanej wiedzy i umiejętności rozpoznawania, diagnozowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów związanych z gospodarowaniem zasobami organizacji, a także z planowaniem i organizowaniem pracy w zespole i budowaniem relacji z interesariuszami”. Natomiast na studiach drugiego stopnia cele kształcenia odnoszą się m.in. do: “uzyskania pogłębionej wiedzy i umiejętności dotyczących złożonych procesów i zjawisk zachodzących w organizacjach i otaczającym je świecie, uzyskanie kompetencji w zakresie dobrych praktyk z obszaru zarządzania niezbędnych do rozpoznawania, diagnozowania i rozwiązywania strategicznych problemów organizacji gospodarczych, publicznych i społecznych”. Ma to swoje przełożenie w kierunkowych efektach uczenia się, co przykładowo wprost jest wyrażone w brzmieniu efektu Z1A_W01 na studiach pierwszego stopnia i efektów Z2A_W01 i Z2A_W02 na studiach drugiego stopnia.

W ramach studiów drugiego stopnia oferowane są następujące specjalności: (1) innowacje i przedsiębiorczość; (2) menedżer w gospodarce cyfrowej; (3) zarządzanie logistyczne; (4) marketing.

Koncepcja i cele kształcenia są związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie, do której kierunek jest przyporządkowany. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku zarządzanie realizują działalność badawczą w ramach dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości. Obszary ich badań dotyczą m.in.: zarządzania strategicznego, kultury organizacyjnej i etyki biznesu, zarządzania marketingiem, zarządzania logistyką, wirtualizacji i cyfryzacji, zarządzania organizacjami gospodarczymi, publicznymi i społecznymi.

Koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Jak informuje Uczelnia w załącznikach do raportu samooceny (Ogólna charakterystyka studiów), a zespół oceniający potwierdził ten stan rzeczy, kierunek zarządzanie w założeniu zorientowany jest na przygotowanie wyspecjalizowanej kadry gotowej do podjęcia pracy jako: (1) specjalista w małych, średnich i dużych przedsiębiorstwach produkcyjnych oraz usługowych, a także innych jednostkach gospodarczych i administracyjnych, w których wymagana jest wiedza z zakresu zarządzania i jakości, ekonomiczna, informatyczna oraz umiejętności organizacyjne; właściciel / współwłaściciel podmiotu gospodarczego – po studiach pierwszego stopnia; (2) kierownika średniego lub wyższego szczebla zarządzania, specjalisty z zakresu zarządzania, doradcy dla instytucji gospodarczych i społecznych, specjalisty w przedsiębiorstwach produkcyjnych i usługowych oraz innych jednostkach gospodarczych i administracyjnych, specjalisty na stanowiskach wymagających łączenia specjalistycznej wiedzy i umiejętności w zakresie np. organizacji, marketingu, jakości, strategii, logistyki, innowacji i cyfryzacji - po studiach drugiego stopnia.

Koncepcja i cele kształcenia zostały określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Interesariusze wewnętrzni, którzy mieli wpływ na przyjętą koncepcję i cele kształcenia na kierunku zarządzanie to przede wszystkim: nauczyciele Wydziału Zarządzania Politechniki Lubelskiej, studenci innych i ocenianego kierunku, władze Uczelni, wybrane jednostki administracji Uczelni. W procesie opracowania koncepcji i celów kształcenia na kierunku zarządzanie uczestniczyli także następujący interesariusze zewnętrzni: Rada Przedsiębiorczości Lubelszczyzny, Regionalna *Izba Gospodarcza w Lublinie*, Organizacja Pracodawcy Lubelszczyzny *LEWIATAN*, Stowarzyszenie EkoLubelszczyza, Urząd Miasta Lublin, Komisja Ekonomii i Zarządzania O/Lublin, Towarzystwa Naukowego Organizacji i Kierowania O/Lublin. Ponadto przy opracowywaniu i doskonaleniu koncepcji kształcenia wykorzystano wzorce programów oferowanych przez wiodące uczelnie polskie oraz zagraniczne, z którymi Politechnika Lubelska ma podpisane odpowiednie umowy o współpracy.

W koncepcji kształcenia nie uwzględniono prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jednak w kontekście przedstawionych doświadczeń Uczelni w czasie pandemii, formy te wykorzystywane były do komunikowania się w postaci narzędzi wspomagających proces dydaktyczny jak i do prowadzenia zajęć. Obecnie zajęcia prowadzone są wyłącznie w budynkach Uczelni.

Aktualnie obowiązujące na kierunku zarządzanie, studia I i II stopnia efekty uczenia się zostały wprowadzone na mocy Uchwały Senatu Politechniki Lubelskiej Nr 16/2024/II z dnia 15 lutego 2024 r., zmieniającej Uchwałę Nr 64/2019/X Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 26 września 2019 r. *w sprawie ustalenia programów studiów na kierunku zarządzania prowadzonych na Wydziale Zarządzania*. W odpowiedzi na zalecenia ZO PKA sformułowane w trakcie oceny programowej kierunku w roku 2022 dokonano korekt w systemie kierunkowych oraz przedmiotowych efektów uczenia się dla studiów I i II

stopnia. W ramach sformułowanej koncepcji kierunku zarządzanie przyjęto określoną sylwetkę absolwenta, co jest istotne z punktu widzenia zaplanowanych efektów uczenia się. Uczelnia zakłada, iż absolwent studiów I stopnia będzie posiadał zaawansowaną wiedzę teoretyczną z zakresu zarządzania, ekonomii oraz dyscyplin komplementarnych, dotyczącą istoty, prawidłowości i problemów funkcjonowania organizacji. Jest przygotowany do szybkiej adaptacji do zmian w organizacji, inicjowania kreatywnych przedsięwzięć oraz pracy w zespole, a także odpowiedzialnego i zgodnego z zasadami etyki pełnienia ról zawodowych. Posiada umiejętności związane z wykorzystaniem zdobytej wiedzy. Absolwent studiów II stopnia powinien po zakończeniu studiów posiadać pogłębioną wiedzę dotyczącą złożonych procesów i zjawisk zachodzących w organizacjach i otaczającym je świecie, a dzięki poznaniu dobrych praktyk z zakresu zarządzania jest w stanie rozpoznawać, diagnozować rozwiązywać problemy organizacji związane z funkcjami i procesami zarządzania. Potrafi ocenić wpływ otoczenia na zjawiska i procesy zarządzania oraz przygotowywać i podejmować decyzje zarządcze, szczególności na poziomie strategicznym. Wykazuje umiejętność kierowania zespołami oraz skutecznego komunikowania się i współpracy ze specjalistami różnych dziedzin. Umiejętności, którymi dysponuje absolwent studiów, wsparte wiedzą z zakresu zarządzania, ekonomii, finansów i rachunkowości, prawa oraz marketingu pozwalają na efektywne zarządzanie zarówno przedsiębiorstwami produkcyjnymi czy usługowymi jak również jednostkami administracji publicznej. Dla tak zakreślonego celu kształcenia sformułowanych zostało: dla studiów I stopnia: 19 kierunkowych efektów uczenia się z zakresu wiedzy, 22 z zakresu umiejętności i 9 z zakresu kompetencji społecznych; dla studiów II stopnia: 18 kierunkowych efektach uczenia się z zakresu wiedzy, 24 z zakresu umiejętności oraz 5 z zakresu kompetencji społecznych. Z punktu widzenia sylwetki absolwenta, celów kształcenia sformułowane efekty uczenia się należy uznać za poprawne.

Analiza treści efektów uczenia się kierunku zarządzanie, w kontekście obowiązujących regulacji odnoszących się do charakterystyk PRK dla Poziomu 6 i Poziomu 7, pozwala zauważyć, iż uwzględniają one zasadnicze wymogi określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 226) oraz rozporządzeniu MNiSW z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U z 2018 r. poz. 2218), odnosząc założone efekty kierunkowe do poszczególnych charakterystyk ogólnych (I stopnia) oraz szczegółowych (II stopnia) przewidzianych dla kwalifikacji pełnej na poziomie 6 (I stopień) oraz 7 (II stopień) PRK. Uczelnia w wykazie efektów uczenia się dla kierunku, będących bezpośrednią pochodną charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6, wskazuje na zaawansowany poziom w 9 z 19 efektów uczenia się w zakresie wiedzy (Z1A_W01, Z1A_W02, Z1A_W04, Z1A_W06, Z1A_W08, Z1A_W10, Z1A_W11, Z1A_W15, Z1A_W18) określając, iż absolwent w zaawansowanym stopniu będzie znał wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej właściwe dla programu studiów. Dla kwalifikacji na poziomie 7 Uczelnia wskazuje na pogłębiony stopień w 10 z 18 efektów uczenia się w zakresie wiedzy (Z2A_W01, Z2A_W02, Z2A_W03, Z2A_W04, Z2A_W06, Z2A_W09, Z2A_W12, Z2A_W13, Z2A_W16, Z2A_W17), potwierdzając, iż absolwent w pogłębionym stopniu będzie znał wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych tworzących podstawy teoretyczną, uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą kluczowe zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy szczegółowej.

Tak sformułowane efekty uczenia się są powiązane z celami kształcenia na studiach I i II stopnia. Cele kształcenia CK1, CK2 i CK3 (zaprezentowane w tabeli 1.1. Raportu samooceny) zawierają właściwe zakresy oraz głębie (oraz ich pochodne „zaawansowaną wiedzę i umiejętności”, „zaawansowanej wiedzy i umiejętności”, „zaawansowane umiejętności i kompetencje”) w przypadku studiów I stopnia oraz odniesienie celów kształcenia CK1, CK2, CK4 (tabela 1.2 w Raporcie samooceny) na studiach II stopnia do celów strategicznych Uczelni zakładające pogłębienie wiedzy („rzetelną i fachową pogłębioną wiedzę i umiejętności”, „możliwości uzyskania pogłębionej wiedzy i umiejętności”, „pogłębianie umiejętności stosowania..”).

Analiza treści efektów uczenia się wskazuje na pewne niedostatki, których usunięcie może mieć charakter doskonalący. W przypadku efektów uczenia się dla studiów I stopnia, w zakresie wiedzy:

- efekt Z1A_W01 zakłada, iż student: *zna i rozumie w zaawansowanym stopniu teorie nauk o zarządzaniu, ekonomii oraz nauk komplementarnych, w tym poglądy na ewolucje struktur, instytucji i więzi społecznych oraz związki zachodzące między nimi*, podczas gdy PRK wskazuje na teorię w odniesieniu do dyscyplin, które tworzą podstawy teoretyczne kierunku studiów, więc jeśli to dyscyplina nauki o zarządzaniu i jakości, to jednak wskazanie na teorie nauk komplementarnych jest wygórowane (szczególnie, że efekt nie wskazuje tych nauk, nie uwzględnia właściwych nazw dyscyplin); w aktualnym brzmieniu efekt stawia wymagania ponad wskazania w PRK, a jednocześnie trudne do osiągnięcia w zakresie teorii dotyczących innych nauk komplementarnych;
- w zakresie umiejętności niektóre efekty (3) w części powtarzają nabywanie tych samych umiejętności w tych samych celach: Z1A_U03: *potrafi dobierać i stosować właściwe metody i narzędzia do opisu i analizy otoczenia organizacji, w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne*; Z1A_U10: *potrafi używać oraz dokonywać doboru i oceny przydatności odpowiednich metod i narzędzi do opisu oraz analizy problemów powstających w organizacji i jej poszczególnych obszarach, a także do prognozowania i wprowadzania zmian*; Z1A_U13: *stosuje odpowiednie metody i narzędzia analityczne oraz systemy informatyczne wspomagające procesy podejmowania decyzji w poszczególnych obszarach organizacji, w tym na potrzeby planowania i wdrażania zmian*;
- Z1A_U21: *ma umiejętności językowe w zakresie studiowanej dyscypliny, powinno być „studiowanego kierunku”*;

W przypadku efektów uczenia się dla studiów II stopnia:

- w zakresie wiedzy: w pięciu efektach jest użyty termin *pogłębiona wiedza*, podczas gdy PRK zakłada *wiedzę w pogłębionym stopniu dotyczącą wybranych zagadnień z zakresu wiedzy ogólnej, zaawansowanej i szczegółowej*; to drobna różnica, ale istotna, ponieważ *pogłębiona wiedza* to znaczące zobowiązanie;
- w zakresie umiejętności: brak wskazania na umiejętność twórczej interpretacji - zgodnie z wymaganiami PRK; jest tylko interpretacja (Z2A_U01: *dokonuje obserwacji zjawisk i procesów w organizacji oraz jej otoczeniu, a także ich analizy i interpretacji przy zastosowaniu zaawansowanych ujęć teoretycznych*);
- niektóre efekty (4) w części powtarzają nabywanie tych samych umiejętności w tych samych celach: Z2A_U03: *potrafi właściwie dobierać źródła i informacje z nich pochodzące, a także metody analizy do rozwiązywania problemów powstających w organizacji i jej otoczeniu*; Z2A_U06: *potrafi dobierać odpowiednie metody i narzędzia do opisu oraz analizy problemów*

i obszarów działalności organizacji i jej otoczenia oraz oceny ich przydatności i skuteczności, z punktu widzenia ujęcia strategicznego; Z2A_U04: stosuje właściwe metody i narzędzia (w tym: statystyczne, badań operacyjnych) oraz zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne i informatyczne do rozwiązywania problemów w wybranych obszarach funkcjonowania organizacji i jej otoczenia; Z2A_U14: wykorzystując współczesne technologie posługuje się różnymi technikami pozyskiwania danych i metodami ich analizy właściwymi dla studiowanej specjalności;

- zbyt ogólnie sformułowany efekt: Z2A_U10: stosuje w pracy lub nauce zaawansowaną, wyspecjalizowaną wiedzę z obszaru nauk o zarządzaniu i jakości oraz pokrewnych.

Analiza kart zajęć pod kątem formułowanych efektów uczenia się pozwala zauważyć, iż są one specyficzne dla zajęć i spójne z odpowiednimi efektami kierunkowymi. Analiza efektów uczenia się określonych dla kierunku i zajęć pozwala uznać, iż są one zgodne z aktualnym stanem wiedzy w zakresie dyscypliny, do której kierunek został przyporządkowany, a także zakresem działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie.

Opisane efekty uczenia się uwzględniają kompetencje badawcze i społeczne niezbędne w działalności naukowej oraz umiejętności komunikowania się w języku obcym z uwzględnieniem specjalistycznej terminologii. Są one sformułowane w sposób spójny na poziomie kierunku i zajęć, rozumiały z uwzględnieniem terminologii właściwej dla dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości oraz wymagań PRK, co pozwala na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się dokonanie korekt w opisie kierunkowych i przypisanych do zajęć efektów uczenia się dla kierunku zarządzanie, dostosowując je do wymogów Polskiej Ramy Kwalifikacji dla efektów uczenia się na 6 i 7 poziomie.	Na mocy Uchwały Senatu Politechniki Lubelskiej Nr 16/2024/II z dnia 15 lutego 2024 r., zmieniającej Uchwałę Nr 64/2019/X Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 26 września 2019 r. w sprawie ustalenia programów studiów na kierunku zarządzania prowadzonych na Wydziale Zarządzania, dokonano korekt w systemie kierunkowych oraz przedmiotowych efektów uczenia się dla studiów I II stopnia, uwzględniając wymogi Polskiej Ramy Kwalifikacji.	Zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1¹⁰

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia ocenianego kierunku są zgodne ze strategią Uczelni, mieszczą się w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, do której kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w Uczelni w tej dyscyplinie oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Efekty uczenia się na kierunku są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz są adekwatne dla profilu ogólnoakademickiego. Są zgodne z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji, przy czym wskazano drobne niedociągnięcia. Efekty uczenia się są specyficzne, zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscypliny, do której kierunek jest przyporządkowany, jak również z zakresem działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie właściwej dla kierunku. Uwzględniają w szczególności kompetencje badawcze, komunikowanie się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej właściwej dla kierunku zarządzanie. Efekty uczenia się są możliwe do osiągnięcia oraz sformułowano je w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

Rekomenduje się w pełni dostosowanie opisu kierunkowych efektów uczenia się do zasad określonych w PRK.

Zalecenia

-

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe kierunku zarządzanie, studia pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, są zgodne z efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, do której kierunek został przyporządkowany, jak również z zakresem działalności naukowej Wydziału Zarządzania w tej dyscyplinie. Treści programowe dobrze wpisują się w działalność badawczą kadry realizującej kształcenie. Nawiązują między innymi do takich kwestii, jak: nowoczesne koncepcje zarządzania, zarządzanie strategiczne, przywództwo

¹⁰W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

i zarządzanie potencjałem społecznym, kultura organizacyjna przedsiębiorstw, etyka biznesu, zarządzanie zrównoważonym rozwojem, zarządzanie organizacjami gospodarczymi, publicznymi i społecznymi, wirtualizacja i cyfryzacja gospodarki, zarządzanie finansami przedsiębiorstw, zarządzanie innowacjami, marketingiem i logistyką.

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają wiedzę i jej zastosowania w zakresie dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości. Treści kształcenia zostały dobrane w taki sposób, aby odpowiadały potrzebom współczesnych menedżerów. Celem studiów jest wykształcenie kadry, która potrafi profesjonalnie wykonywać obowiązki zawodowe, podejmować decyzje w sposób elastyczny i odpowiedzialny, organizować pracę różnorodnych zespołów, dążyć do samorozwoju oraz wykazywać się właściwą postawą etyczną. Dobór treści programowych i ich wewnętrznie spójną sekwencję podporządkowano temu aby kierunek łączył potrzebę nowoczesnego kształcenia z użytecznością, dzięki czemu absolwenci znajdują zatrudnienie w wielu przedsiębiorstwach Lubelszczyzny, w tym w sektorze MSP.

Obowiązujący program studiów I i II stopnia dla kierunku zarządzanie, został zatwierdzony Uchwałą nr 16/2024/II z dnia 15 lutego 2024 roku przez Senat Politechniki Lubelskiej. Od roku akademickiego 2024/2025 obowiązuje zatem zaktualizowany program studiów. Wskaźniki dotyczące programu studiów I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku zarządzanie są spełnione. W poniższej tabeli podano kluczowe informacje na temat programów studiów pierwszego i drugiego stopnia:

Wyszczególnienie	Studia I stopnia	Studia II stopnia
Liczba realizowanych efektów uczenia się	W19+U22+K9=50	W18+U24+K5=47
Liczba semestrów, punktów ECTS i godzin zajęć	6/180/2452	4/123/1551
Liczba punktów ECTS z języka obcego	8	8
Liczba godzin zajęć z języka obcego na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych	120/80	60/40
Liczba punktów ECTS, z dziedziny nauk humanistycznych	9	8
Liczba punktów ECTS w ramach zajęć do wyboru	66 (36,7%)	52 (42,3%)
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student studiów stacjonarnych musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	95,4 (53,0%)	63,1 (51,3%)
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości	104 (57,8%)	73 (59,4%)
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć przygotowujących studentów do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności	82 (45,6%)	59 (48,0%)

Treści programowe na studiach pierwszego i drugiego stopnia ujęto w taki sposób, aby posiadały walor nowoczesności i kompleksowości. Są one specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich zaplanowanych efektów uczenia się (w liczbie 50 na studiach licencjackich i 47 na studiach magisterskich). Treści te eksponują interdyscyplinarność współczesnego zarządzania organizacjami gospodarczymi oraz bazują na połączeniu nauk o zarządzaniu i jakości z wiedzą ekonomiczną i społeczną.

Program studiów przewiduje odpowiedni czas ich trwania - 6 semestrów na studiach I stopnia i 4 semestry na studiach II stopnia. Nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS, który jest

konieczny do ukończenia studiów określono poprawnie – odpowiednio 180 i 123 punkty ECTS, co umożliwia osiągnięcie przez studentów zakładanych do realizacji efektów uczenia się. Na studiach I stopnia nie wyodrębniono specjalności, natomiast na studiach II stopnia są to 4 specjalności:

1. innowacje i przedsiębiorczość
2. menedżer w gospodarce cyfrowej
3. zarządzanie logistyczne
4. marketing

Na studiach I stopnia studenci realizują następujące językowe efekty uczenia się:

1. Z1A_U20: posiada umiejętność tworzenia typowych prac pisemnych oraz wystąpień ustnych w języku polskim oraz języku obcym, dotyczących zagadnień związanych z działaniem organizacji, z wykorzystaniem istniejących ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł;
2. Z1A_U21: ma umiejętności językowe w zakresie studiowanej dyscypliny, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Z kolei na studiach II stopnia są to:

1. Z2A_U20: potrafi przygotowywać różne typy opracowań pisemnych oraz ustnych w języku polskim i języku obcym;
2. Z2A_U21: potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistyczną terminologią.

Program studiów zapewnia realizację językowych efektów uczenia się: Z1A_U20 i Z1A_U21 na studiach pierwszego stopnia oferując 120 godzin zajęć języka obcego na studiach stacjonarnych i 80 godzin na studiach niestacjonarnych oraz efektów Z2A_U20 i Z2A_U21 na studiach drugiego stopnia oferując odpowiednio 60 i 40 godzin zajęć języka obcego na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych

Punkty ECTS uzyskiwane w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów obliczane są w ten sposób, że nakład pracy studenta mierzony jest na podstawie założonych efektów uczenia się zawartych w sylabusach. Szacowany nakład pracy wynika z udziału w zajęciach z bezpośrednim kontaktem z nauczycielem, jak i pracy własnej, niezbędnej do osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się. Nakład ten obejmuje sumę godzin dydaktycznych przewidzianych dla danego przedmiotu, czasu poświęconego na wykonanie wszystkich prac, np.: projektów, sprawozdań, referatów czy raportów, czasu poświęconego na przygotowanie się do zajęć, w tym studiowanie literatury, przygotowanie do wystąpień, czasu wymaganego do przygotowania się i uczestnictwa w procesie weryfikacji efektów uczenia się itp.

Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia wynosi 95,4 ECTS, co stanowi 53% łącznej liczby punktów ECTS dla całego programu studiów. Zatem łączny nakład pracy studenta dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia wynosi 4567 godz., z czego dla studiów stacjonarnych 2452 godz. stanowią zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia.

Całkowita liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia na studiach stacjonarnych wynosi 63 ECTS, co stanowi 51,22% łącznej liczby punktów ECTS dla całego programu

studiów. Łączny nakład pracy studenta dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych wynosi 3081 godz., z czego dla studiów stacjonarnych 1581 godz. stanowią zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia.

W programach studiów I i II stopnia na kierunku zarządzanie nie przewiduje się konsultacji jako formy zajęć bezpośredniego kontaktu studentów z wykładowcami. Zgodnie z Regulaminem pracy Politechniki Lubelskiej (Obwieszczenie Nr 3/2024 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 26 kwietnia 2024 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Regulaminu pracy Politechniki Lubelskiej) do obowiązków nauczyciela akademickiego w ramach obowiązującego czasu pracy należy m.in. prowadzenie konsultacji dla studentów. Ta forma kontaktu nauczyciel - student ma charakter dobrowolny i indywidualny. Podczas spotkania student może uzyskać pomoc w zakresie zrozumienia materiału dydaktycznego, w tym przygotowania do zaliczeń, egzaminów i prezentacji, realizacji projektów, prac semestralnych czy dyplomowych. Konsultacje na Wydziale Zarządzania ustalane są przez wykładowców na początku semestru w danym roku akademickim i ogłaszane podczas zajęć oraz publikowane na stornie internetowej jednostki i udostępniane na drzwiach pokoi wykładowców (2 godz. w tygodniu).

W związku z przyporządkowaniem kierunku studiów zarządzanie prowadzonych na Wydziale Zarządzania Politechniki Lubelskiej w 100% do dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości z dziedziny nauk społecznych, w programie kształcenia zostały uwzględnione zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych, którym przypisano łączną liczbę punktów ECTS większą niż wymagane przepisami prawa 5. Wskazane zajęcia na studiach I stopnia, profil ogólnoakademicki to:

1. *podstawy filozofii* - 3 ECTS,
2. *retoryka i język perswazji* - 2 ECTS,
3. *autoprezentacja* - 4 ECTS.

Łącznie wskazanym zajęciom przypisano 9 ECTS.

Natomiast na studiach II stopnia, profil ogólnoakademicki zakwalifikowano do nauk humanistycznych 3 kolejne zajęcia:

1. *etyka badań naukowych* - 1 ECTS
2. *społeczne i etyczne aspekty zarządzania* - 4 ECTS
3. *elementy socjologii i psychologii* - 3 ECTS

Łącznie wskazanym zajęciom przypisano 8 ECTS.

Zespół oceniający PKA rekomenduje, aby przy najbliższej kwerendzie programów studiów pierwszego i drugiego stopnia dokonać rewizji zajęć zaliczonych do dziedziny nauk humanistycznych. Z jednej strony bowiem Uczelnia uwzględniła w programach kształcenia po trzy przedmioty, wycenione na 9 punktów ECTS na studiach pierwszego stopnia i 8 punktów ECTS na studiach drugiego stopnia – przy wymaganym wymiarze 5 punktów ECTS, ale z drugiej strony zaliczanie do nich zajęć z *autoprezentacji* oraz *elementów psychologii i socjologii* jest niewłaściwe. Zajęcia z zakresu nauk humanistycznych nie obejmują takich dyscyplin naukowych jak psychologia czy nauki socjologiczne. Zamiast nich powinny to być treści programowe związane z filozofią, etyką, historią, naukami o kulturze i religii oraz naukami o sztuce. Rekomenduje się zatem uporządkowanie powyższej kwestii.

Sekwencja zajęć zapewnia prawidłową ich realizację. Programy kształcenia są zbudowane modułowo i zawierają 66 zajęć na studiach licencjackich oraz 36 zajęć na studiach magisterskich. W poniższej tabeli przedstawiono informacje na temat modułowej konstrukcji programów studiów.

Wyszczególnienie	Studia I stopnia	Studia II stopnia
Moduł przedmiotów ogólnouniversitynianych	5 zajęć/9 ECTS	3 zajęcia/4 ECTS
Moduł przedmiotów podstawowych obowiązkowych	30 zajęć/111 ECTS	20 zajęć/67 ECTS
Moduł przedmiotów z przedsiębiorczości	3 zajęcia/8 ECTS	-
Moduł przedmiotów informatycznych	3 zajęcia/6 ECTS	-
Moduł przedmiotów z zastosowań informatyki	4 zajęcia/6 ECTS	-
Moduł przedmiotów z procesów społecznych w organizacji	4 zajęcia/8 ECTS	-
Moduł przedmiotów z kompetencji społecznych	6 zajęć/12 ECTS	-
Moduł przedmiotów ekonomicznych	8 zajęć/8 ECTS	-
Moduł dyplomowania	3 zajęcia/12 ECTS	4 zajęcia/24 ECTS
Moduł obieralny specjalnościowy	-	9 zajęć/28 ECTS

Programy studiów umożliwiają wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie, według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia. Na studiach I stopnia moduł wybieralny wyceniono na 66 ECTS (36,7%), natomiast na studiach II stopnia na 52 ECTS (42,3%). W skład tego modułu oprócz seminarium dyplomowego zaliczono na studiach I stopnia przede wszystkim po 2 przedmioty z obszarów przedsiębiorczości, zastosowań informatyki w zarządzaniu, procesów i kompetencji społecznych oraz ekonomii i marketingu. Z kolei na studiach II stopnia moduł obieralny tworzy głównie grupa przedmiotów specjalnościowych. Moduł przedmiotów obieralnych został dobrany w taki sposób, aby zapewnić realizację przyjętych efektów uczenia się zgodnie z założoną sylwetką absolwenta, w której położono nacisk na przygotowanie absolwenta do pełnienia funkcji menedżera w przedsiębiorstwach i instytucjach oraz organizacjach non profit, a także do prowadzenia własnej działalności gospodarczej.

Programy studiów obejmują zajęcia związane z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości (na studiach I stopnia 104 ECTS oraz II stopnia 73 ECTS). Z kolei całkowita liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć przygotowujących studentów do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności wynosi 82 na studiach I stopnia oraz 59 na studiach II stopnia. Są to rozwiązania poprawne. Studenci są przygotowywani do posługiwania się metodami i narzędziami badawczymi - uzyskują niezbędną wiedzę oraz nabywają adekwatne do poziomu studiów umiejętności badawcze. Studenci studiów licencjackich uzyskują kompetencje do projektowania i prowadzenia badań, natomiast na studiach magisterskich - do podejmowania samodzielnych prac naukowo-badawczych. Zajęcia, które służą wykształceniu kompetencji badawczych to przede wszystkim:

- a) na studiach I stopnia: *wprowadzenie do pracy naukowo-badawczej, heurystyka i myślenie twórcze, biznesplan, badania marketingowe, podstawy analizy danych w biznesie;*
- b) na studiach II stopnia: *projekt systemu zarządzania, diagnozowanie przedsiębiorstw, zarządzanie strategiczne, etyka badań naukowych, statystyka w zarządzaniu, przedsiębiorczość i przywództwo.*

Ponadto zarówno na studiach I jak i II stopnia szczególną rolę odgrywają *proseminaria* i *seminaria dyplomowe*, w ramach których studenci przygotowują prace dyplomowe zawierające wyniki ich własnych badań empirycznych.

Dobór form zajęć i ich proporcje zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Proporcje te są adekwatne do ogólnoakademickiego profilu kształcenia. Prezentują się one następująco:

Studia stacjonarne	
I stopień	II stopień
zajęcia wykładowe - 995 godz. (40,6%)	zajęcia wykładowe - 695 godz. (45,2%)
ćwiczenia i seminaria - 1097 godz. (44,8%)	ćwiczenia i seminaria - 496 godz. (32,3%)
zajęcia laboratoryjne - 180 godz. (7,3%)	zajęcia laboratoryjne - 120 godz. (7,8%)
zajęcia projektowe - 180 godz. (7,3%)	zajęcia projektowe - 225 godz. (14,7%)
Studia niestacjonarne	
I stopień	II stopień
zajęcia wykładowe - 435 godz. (34,3%)	zajęcia wykładowe - 305 godz. (37,4%)
ćwiczenia i seminaria - 602 godz. (47,5%)	ćwiczenia i seminaria - 311 godz. (38,1%)
zajęcia laboratoryjne - 120 godz. (9,5%)	zajęcia laboratoryjne - 60 godz. (7,3%)
zajęcia projektowe - 110 godz. (8,7%)	zajęcia projektowe - 140 godz. (17,2%)

Program studiów, obowiązujący od roku akademickiego 2024/2025, dopuszcza stosowanie na ocenianym kierunku zarządzanie metod i technik kształcenia na odległość. Jednak w chwili obecnej co do zasady zajęcia dydaktyczne nie są realizowane w ten sposób. Platforma MS Teams jest wykorzystywana jedynie pomocniczo przez nauczycieli akademickich jako elastyczne narzędzie wspomagające, np. do zamieszczania materiałów dydaktycznych dla studentów.

Metody dydaktyczne stosowane w nauczaniu na studiach pierwszego i drugiego stopnia na kierunku zarządzanie to: wykład monograficzny, wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, ćwiczenia problemowe, praca w grupach, dyskusja, praca wykonywana indywidualnie, przygotowanie sprawozdań, analiza tekstów źródłowych, przygotowanie projektu, analiza i interpretacja przypadków, ćwiczenia laboratoryjne, rozwiązywanie zadań, metoda symulacji. Wszystkie wymienione metody dydaktyczne zostały wymienione w sylabusach przedmiotów, będących częścią dokumentacji kierunku. Są to metody zunifikowane zawarte w wewnętrznym katalogu metod dydaktycznych. Jednakże trakcie realizacji zajęć prowadzący często wspomagają proces dydaktyczny różnymi wariacjami tych metod. Poniżej wymieniono przykłady zastosowania wybranych nowoczesnych metod dydaktycznych:

a) studia I-go stopnia:

Symulacje i odgrywanie ról - w ramach przedmiotu *negocjacje w biznesie* studenci wcielają się w role stron negocjujących np. umowę biznesową, ucząc się w ten sposób strategii negocjacyjnych, komunikacji i rozwiązywania konfliktów. W trakcie zajęć *autoprezentacja* studenci odgrywają rolę prezentera wybranego produktu lub usługi, kandydata do pracy na określone stanowiska a także osoby zachęcającej do poparcia innej osoby. Każda z tych ról jest oceniana przez kolegów i koleżanki z grupy.

Gamifikacja - w trakcie zajęć z przedmiotu *heurystyka i myślenie twórcze*, studenci rozwiązują problemy a także biorą udział w symulacjach decyzyjnych odzwierciedlających rzeczywiste sytuacje organizacyjne dzięki czemu rozwijają kreatywność, poszerzają zdolność do rozwiązywania problemów i pracy w grupie.

Inquiry-Based Learning - podczas zajęć z przedmiotu *badania marketingowe*, studenci definiują problem badawczy, planują proces badania, przeprowadzają ankiety/focus grupy, analizują dane i prezentują wnioski, dzięki czemu uczą się samodzielności, logicznego myślenia i pracy naukowej.

Wykorzystanie sztucznej inteligencji i big data - w ramach przedmiotu *systemy informatyczne w działalności gospodarczej*, studenci analizują dane z wykorzystaniem narzędzi AI, ucząc się tym samym tworzyć raporty, modele predykcyjne i wizualizacje.

Nauczanie oparte na projektach (Project-Based Learning) - w ramach przedmiotu *biznesplan*, studenci opracowują koncepcję własnego startupu, przygotowują biznesplan, analizują rynek i prezentują pomysł przed komisją (symulacja inwestorów), rozwijając w ten sposób umiejętności pracy zespołowej, przedsiębiorczość i innowacyjność.

Personalizacja i praca indywidualna z mentoringiem - w ramach przygotowania pracy licencjackiej, każdy student wybiera temat i opiekuna, a praca odbywa się w formule tutor-student. Pozwala to na rozwój indywidualnych zainteresowań i kompetencji badawczych.

b) Studia II-go stopnia:

Metoda case study (w dokumentacji opisywana jako: analiza i interpretacja przypadków, analiza przypadków) - jest stosowana w przypadku wielu przedmiotów. Przykładowo w trakcie zajęć *zarządzanie zmianą* studenci analizują rzeczywiste przypadki procesów wprowadzania zmian pod kątem popełnianych błędów, działań optymalnych oraz proponują działania naprawcze. W przypadku przedmiotu *koncepcje zarządzania* studenci poprzez analizę rzeczywistych przykładów wdrażania i funkcjonowania nowoczesnych przedsiębiorstw poznają wady i zalety poszczególnych koncepcji.

Inquiry-Based Learning - podczas zajęć z przedmiotu *badania procesów konsumenckich*, studenci wybierają produkt, przygotowują narzędzie badawcze, prowadzą badania wśród konsumentów i formułują wnioski.

Design Thinking - w ramach przedmiotu o takiej samej nazwie, w ramach metody warsztatowej studenci rozwiązują realne problemy klientów lub użytkowników, przechodząc przez etapy empatyzacji, definiowania problemu, ideacji, prototypowania i testowania.

Wykorzystanie sztucznej inteligencji i big data - w ramach przedmiotu *wykorzystywanie sztucznej inteligencji w biznesie* - studenci poznają podstawowe narzędzia AI i uczą się je wykorzystywać w pracy menadżera.

Nauczanie oparte na projektach (Project-Based Learning) - w ramach przedmiotu *projekt systemu zarządzania*, studenci opracowują strukturę organizacyjną dla wybranego start-upu a następnie uczą się ją formalizować tworząc schematy, regulaminy i procedury.

Personalizacja i praca indywidualna z mentoringiem - w ramach przygotowania pracy magisterskiej, każdy student wybiera temat pracy i promotora a sama praca odbywa się w formule tutor-student.

Powyższe metody kształcenia stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Ponadto umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości, do której kierunek jest przyporządkowany. Umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów.

Na kierunku zarządzanie, zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia, program kształcenia nie uwzględnia obowiązkowej praktyki zawodowej ze względu na profil ogólnoakademicki studiów. Studenci mają jednak możliwość realizacji praktyk w trybie dobrowolnym, zgodnie z zasadami określonymi w Zarządzeniu Nr R-60/2021 Rektora Politechniki Lubelskiej w sprawie organizacji nieobowiązkowych praktyk studenckich nieobjętych programem studiów.

W przypadku praktyk nieobowiązkowych mogą być stosowane dokumenty właściwe dla praktyk obowiązkowych zawarte w Zarządzeniu Nr R-51/2023 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 5 lipca 2023 r. w sprawie Zasad organizowania i zaliczania praktyk objętych programem studiów w Politechnice Lubelskiej. Miejsce odbywania praktyk nieobowiązkowych jest wybierane samodzielnie przez studenta, w związku z tym warunki jego wyboru nie zostały sformalizowane. Uczelnia nie ma podpisanych z podmiotami zewnętrznymi umów o realizację praktyk dla studentów kierunku zarządzanie, ponieważ praktyki nie są ujęte w programie studiów. Dotychczas żaden ze studentów kierunku zarządzanie nie wyraził zainteresowania odbyciem praktyki nieobowiązkowej. W związku z tym, nie wyznaczono osoby koordynującej ten proces na wizytowanym kierunku. Informacja o odbyciu takiej praktyki może być na wniosek studenta wpisana do suplementu do dyplomu.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia jest prawidłowa. Obejmuje ona w szczególności harmonogram roku akademickiego, w tym terminy sesji głównej i poprawkowej, terminy obron prac dyplomowych i inne ważne sprawy o charakterze organizacyjnym. Uczelnia posiada w tym względzie wieloletnie doświadczenie, ponieważ kierunek zarządzanie prowadzony jest od dawna. Plan zajęć dydaktycznych jest przygotowywany przez kompetentnych pracowników w taki sposób, aby unikać niepotrzebnych „okienek” i umożliwić studentom efektywne wykorzystanie czasu. W przypadku studiów stacjonarnych semestr trwa 15 tygodni, a zajęcia odbywają się od poniedziałku do piątku. Na studiach niestacjonarnych jest to 10 zjazdów w soboty i niedziele, przy czym liczba godzin podczas zjazdu nie przekracza 22. Łączna liczba godzin zajęciowych w tygodniu, w przypadku studiów stacjonarnych, nie przekracza 30 i wynosi w kolejnych semestrach odpowiednio: I - 28, II - 29, III - 30, IV - 30, V - 28, VI - 18. Semestr VI jest semestrem dyplomowym i w jego trakcie zajęcia dla studiów stacjonarnych kończą się po 10 tygodniu, co jest zgodne z §13 ust. 2 Regulaminu studiów w Politechnice Lubelskiej, aby dać studentom czas na przygotowanie pracy licencjackiej. Harmonogram realizacji programu studiów umożliwia studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się oraz przekazanie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych wynikach.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na kierunku zarządzanie, zarówno na studiach I, jak i II stopnia, poprawnie określono czas trwania studiów, nakład pracy studenta mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się. Liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwia studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Zaplanowana sekwencja zajęć jest prawidłowa. W programie studiów dominują wykłady oraz ćwiczenia i seminaria, Relatywnie niewiele jest zajęć laboratoryjnych i projektowych. Program studiów

umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie.

Treści programowe na studiach I i II stopnia prowadzonych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, do której jest przyporządkowany kierunek.

Stosowane metody dydaktyczne są zróżnicowane i umożliwiają przygotowanie studentów do prowadzenia działalności naukowej. Ponadto wykorzystywane metody dydaktyczne zapewniają osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się. Metody kształcenia umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej na studiach I stopnia i udział w tej działalności na studiach II stopnia. Organizacja procesu nauczania na studiach I i II stopnia prowadzonych w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się, a czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach. W ramach kierunku prowadzone jest zintegrowane kształcenie z użyciem najnowszych narzędzi i metod dydaktycznych.

Praktyki zawodowe na kierunku zarządzanie o profilu ogólnoakademickim kształcenia nie podlegają ocenie ze względu na brak praktyk zawodowych w programie studiów. Niemniej Uczelnia oferuje możliwość ich realizacji zgodnie z zasadami realizacji obowiązkowych praktyk zawodowych zawartymi w Zarządzeniu Nr R-51/2023 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 5 lipca 2023 r. w sprawie Zasad organizowania i zaliczania praktyk objętych programem studiów w Politechnice Lubelskiej na innych kierunkach zgodnie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

Rekomenduje się, aby przy najbliższej kwerendzie programów studiów pierwszego i drugiego stopnia na ocenianym kierunku zarządzanie dokonać rewizji zajęć zaliczonych do dziedziny nauk humanistycznych. Z jednej strony bowiem Uczelnia uwzględniła w programach kształcenia po trzy przedmioty, wycenione na 9 punktów ECTS na studiach pierwszego stopnia i 8 punktów ECTS na studiach drugiego stopnia (przy wymaganym wymiarze 5 punktów ECTS), ale z drugiej strony zaliczanie do tych zajęć *autoprezentacji* oraz *elementów psychologii i socjologii* jest niewłaściwe. Zajęcia z zakresu nauk humanistycznych nie powinny obejmować takich dyscyplin naukowych jak psychologia, czy nauki socjologiczne. Mogą natomiast odnosić się do treści programowych, które są związane z filozofią, etyką, historią, naukami o kulturze i religii oraz naukami o sztuce.

Zalecenia

-

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji na studia określają m.in.

- Uchwała Nr 19/2023/IV Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 27.04.2023 r. w sprawie warunków, trybu i terminów rekrutacji na studia rozpoczynające się w roku akademickim 2024/2025 (oraz uchwały dotyczące kolejnych lat akademickich, tj. Uchwała Nr 27/2025/IV Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 24 kwietnia 2025 r. zmieniająca Uchwałę Nr 26/2024/V Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 25 kwietnia 2024 r. w sprawie warunków, trybu i terminów rekrutacji dla studiów prowadzonych w Politechnice Lubelskiej rozpoczynających się w roku akademickim 2025/2026, Uchwała Nr 28/2025/IV – dotycząca roku akademickiego 2026/2027),
- Uchwała Nr 20/2023/IV Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 27 kwietnia 2023 r. w sprawie zasad przyjmowania na studia w Politechnice Lubelskiej w latach 2024/2025 - 2027/2028 laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego, laureatów konkursów międzynarodowych oraz ogólnopolskich (oraz kolejne: Uchwała Nr 29/2025/IV Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 24 kwietnia 2025 r. w sprawie zasad przyjmowania na studia w Politechnice Lubelskiej w latach 2026/2027 – 2029/2030 laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego, laureatów konkursów międzynarodowych oraz ogólnopolskich),
- Zarządzenie Nr R-22/2024 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 28 lutego 2024 r. w sprawie powołania Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej na pierwszy rok studiów w Politechnice Lubelskiej w roku akademickim 2024/2025 oraz inne, określające warunki, tryby i terminy rekrutacji dla poszczególnych kierunków studiów, w sprawie określenia wzoru upoważnienia dla pełnomocnika kandydata na studia w Politechnice Lubelskiej do podejmowania czynności związanych z postępowaniem rekrutacyjnym, wysokość opłat za przeprowadzenie rekrutacji w Politechnice Lubelskiej oraz w sprawie badań lekarskich dla kandydatów ubiegających się o przyjęcie na pierwszy rok studiów w Politechnice Lubelskiej.

Uchwała rekrutacyjna określa zasady przyjęć zarówno dla maturzystów kończących szkołę na podstawie aktualnie obowiązujących przepisów, jak i maturzystów posiadających tzw. egzamin maturalny „nowa matura” poczynawszy od roku 2002, oraz egzamin dojrzałości określany jako „stara matura”.

Kierunek zarządzanie prowadzony w języku polskim w formie stacjonarnej został wyłączony z grupy kierunków, dla których przewidziano dodatkowy limit miejsc dla cudzoziemców, natomiast dla studiów niestacjonarnych na kierunku zarządzanie ustalono dla cudzoziemców dodatkowy limit 10% miejsc (Uchwała Nr 26/2024/V Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 25 kwietnia 2024 r. w sprawie warunków, trybu i terminów rekrutacji dla studiów prowadzonych w Politechnice Lubelskiej rozpoczynających się w roku akademickim 2025/2026).

Wymienione wyżej uchwały i zarządzenia dostępne są na stronie BIP Uczelni oraz na stronach serwisu rekrutacyjnego.

Na I rok studiów I stopnia w roku 2024/2025 przyjmowani byli kandydaci na zasadzie konkursu uzyskanej liczby punktów rekrutacyjnych (obliczanych na podstawie egzaminu maturalnego) obejmujących jeden z przedmiotów: matematyka, informatyka, geografia, WOS oraz język polski i język obcy nowożytny.

W przypadku studiów II stopnia – warunkiem przyjęcia jest ukończenie studiów i posiadanie tytułu zawodowego magistra, licencjata, inżyniera lub równorzędnego lub innego dokumentu uprawniającego do podjęcia studiów wyższych na kierunkach studiów zgodnych lub pokrewnych z profilem studiów drugiego stopnia lub pozostałych. Za kierunek pokrewny uznaje się kierunek studiów, dla którego efekty uczenia się uwzględniają zagadnienia z zakresu prawa, podstaw zarządzania, podstaw marketingu, mikroekonomii oraz finansów. Kandydaci przyjmowani są na zasadzie konkursu uzyskanej liczby punktów rekrutacyjnych, uzależnionych od profilu ukończonego kierunku (zgodny – x5, pokrewny – x2, inny – x1) oraz wyniku rozmowy kwalifikacyjnej ocenionej w zakresie 0-5. Decyzję o uznaniu ukończonego kierunku studiów za kierunek zgodny lub pokrewny podejmuje Wydziałowa komisja rekrutacyjna. Absolwenci kierunków pokrewnych są zobowiązani do uzupełnienia różnic programowych wynikających z porównania programów kształcenia, rozumianych również jako programy studiów lub wykazu efektów uczenia się, w zakresie i terminie określonym przez dziekana. Kandydaci, którzy w wyniku studiów pierwszego stopnia nie uzyskali wymaganych efektów kierunkowych, a którzy zostali przyjęci na studia drugiego stopnia, są zobowiązani do uzupełnienia brakujących efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych poprzez zaliczenie wskazanych zajęć dydaktycznych w wymiarze nieprzekraczającym 30 punktów ECTS.

Rekrutacja cudzoziemców odbywa się w oparciu o postanowienia załącznika nr 4 i 5 do Uchwały Nr 26/2024/V Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 25.04.2024 r. Cudzoziemcy mogą być przyjmowani na studia pierwszego lub drugiego stopnia, jeżeli wykazą się znajomością języka polskiego, potwierdzoną certyfikatem lub zaświadczeniem określonym w uchwale rekrutacyjnej.

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste, selektywne, umożliwiają dobór kandydatów posiadających niezbędną wstępną wiedzę i umiejętności, są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku zarządzanie, uwzględniając posiadane dokumenty (stosownie do roku ukończenia edukacji na poprzedzającym poziomie), oraz osiągnięcia (w tym konkursy, olimpiady i inne).

W chwili obecnej Uczelnia nie prowadzi na ocenianym kierunku zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (ale potencjalnie dopuszcza je w przyszłości). Kompetencje cyfrowe niezbędne w procesie rekrutacji oraz w procesie kształcenia (kształcenie na odległość i sprawdzanie wiedzy na odległość (jeśli dotyczy) oraz wykorzystanie specjalistycznego oprogramowania) Uczelnia określiła w §1. pkt 3) *Uchwały Nr 28/2024/V Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 25 kwietnia 2024 r. zmieniająca Uchwałę Nr 19/2023/IV Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 27 kwietnia 2023 r. w sprawie warunków, trybu i terminów rekrutacji dla studiów prowadzonych w Politechnice Lubelskiej rozpoczynających się w roku akademickim 2024/2025* Wobec powyższego w informacji wstępnej towarzyszącej rekrutacji (wymogi rekrutacyjne, przebieg rekrutacji, charakterystyka kierunku) nie uwzględniono informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych oraz zakresie wsparcia Uczelni w zapewnieniu dostępu do sprzętu.

Potwierdzanie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów reguluje Uchwała Nr 10/2019/IV Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 28 marca 2019 r. zmieniająca Uchwałę Nr 30/2015/VI Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się w Politechnice Lubelskiej, która ustala, iż:

1) potwierdzanie efektów uczenia się, jakie uzyskały w procesie uczenia się poza systemem studiów osoby ubiegające się o przyjęcie na studia (Kandydaci) na określonym kierunku, poziomie i profilu przeprowadzane jest zgodnie z wymogami art. 71 Ustawy;

- 2) efekty uczenia mogą być potwierdzone osobie spełniającej warunki określone w art. 71 Ustawy;
- 3) w wyniku potwierdzania efektów uczenia się można zaliczyć nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do zajęć objętych programem studiów;

Szczegółowe warunki i zasady potwierdzania efektów uczenia się określa Regulamin potwierdzania efektów uczenia się w Politechnice Lubelskiej.

Analiza tych dokumentów pozwala uznać, iż warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektem uczenia się określonym w programie studiów.

Uznawanie efektów uczenia się jest ujęte w Regulaminie Studiów w paragrafach: 6, 7, 9, 10, 17 i 28. Zgodnie z paragrafem 17 Regulaminu studiów przy przenoszeniu studentów z innych wydziałów Politechniki Lubelskiej albo uczelni polskich lub zagranicznych uznawane są osiągnięte przez nich dotychczasowe wyniki kształcenia. Decyzję o przeniesieniu i uznawaniu punktów ECTS studenta podejmuje na jego wniosek dziekan po zapoznaniu się z przedstawioną przez studenta dokumentacją przebiegu studiów. Przedmiotom zaliczonym poza Uczelnią, którym nie przypisano punktów ECTS, punkty te przypisuje dziekan.

W przypadku studiów wymiennych (krajowych i zagranicznych) Politechnika Lubelska gwarantuje studentowi uczestniczącemu w takich studiach uznanie efektów i ocen uzyskanych osiągnięć w zakresie, w jakim odpowiadają one programowi studiów oraz efektem uczenia się na kierunku studiów. Decyzję o przeniesieniu i uznaniu punktów ECTS podejmuje dziekan wydziału macierzystego po zapoznaniu się z przedstawioną przez studenta dokumentacją przebiegu studiów w innej uczelni (dopuszczalne języki: polski lub angielski). W szczególnych przypadkach decyzję o uznaniu punktów ECTS podejmuje rektor.

W świetle tych regulacji można uznać, iż warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektem uczenia się określonym w programie studiów.

Zasady dyplomowania na studiach I i II stopnia reguluje Regulamin studiów w Politechnice Lubelskiej (ust. 11 i ust. 12) (Uchwała Nr 14/2023/III Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 23 marca 2023 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu studiów w Politechnice Lubelskiej) oraz zasady przebiegu procesu dyplomowania zatwierdzone przez Radę Wydziału Zarządzania w dniu 27 października 2021 r. i opublikowane na stronie internetowej Wydziału Zarządzania.

Uczelnia sprecyzowała wymogi, jakim muszą odpowiadać prace dyplomowe. Zarówno prace licencjackie jak i magisterskie powinny mieć charakter badawczy i być opracowaniem samodzielnym. Każda praca powinna zawierać wyraźnie wydzieloną część praktyczno-analityczną, w której zostały przedstawione cele pracy, hipotezy badawcze, model badawczy oraz skonstruowane na jego podstawie narzędzie badawcze, a zastosowane metody badawcze powinny być spójne z właściwymi dla nauk o zarządzaniu i jakości.

Regulacje wydziałowe precyzują także procedurę przydzielania i prowadzenia prac dyplomowych, która obejmuje zgłaszanie tematów prac przez upoważnionych do prowadzenia prac dyplomowych pracowników z ich obszarów zainteresowań, zatwierdzenie zaproponowanych tematów przez

Kierowników Katedr, a następnie przez Dziekana Wydziału. Dziekan zapewnia szerokie spektrum tematyczne zgłoszeń obejmujące różne zainteresowania studentów (co niweluje brak specjalizacji i związanych z nimi tematów prac licencjackich na studiach I stopnia). Student może wybrać temat i promotora zgodnie ze swoim obszarem zainteresowań. W kolejnych etapach pracy pod opieką opiekuna pracy student formułuje temat pracy dyplomowej, przygotowuje kartę pracy dyplomowej, którą zatwierdza Kierownik właściwej Katedry. Tak przygotowane karty przekazywane są do Dziekanatu Wydziału, którego Pracownicy tworzą zestawienie zbiorcze tematów pracy dla każdego kierunku i stopnia studiów finalnie opiniowane przez Wydziałową Komisję ds. Kształcenia oraz Radę Wydziału.

Praca podlega ocenie wystawianej przez opiekuna pracy oraz recenzenta, przy czym recenzent wyznaczony jest przez Kierownika Katedry Promotora. Ponadto, praca jest sprawdzana w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym (JSA).

Ostatnim etapem weryfikacji efektów uczenia się w ramach procesu dyplomowania jest egzamin dyplomowy. Odbywa się przed komisją dyplomującą wyznaczoną dla danego kierunku studiów pod przewodnictwem Dziekana lub Prodziekana (lub innej osoby wyznaczonej przez Dziekana), z udziałem opiekuna pracy i recenzenta pracy dyplomowej. Egzamin dyplomowy jest ustny i składa się z dwóch części – prezentacji pracy z omówieniem części badawczej i wkładu własnego, odpowiedzi na pytania dotyczące treści pracy i metodyki badań oraz części egzaminacyjnej (odpowiedzi na 3 wylosowane pytania z zakresu kierunku studiów).

Określone w stosownych regulacja zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów, co potwierdza również analiza i ocena wybranych losowo prac dyplomowych.

Zasady i procedury weryfikacji efektów uczenia się określa obowiązujący w Uczelni regulamin studiów oraz Zarządzenie Nr R-35/2020 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 1 kwietnia 2020 r. w sprawie systemu weryfikacji efektów uczenia się w Politechnice Lubelskiej. Zarządzenie to określa również schemat postępowania nauczyciela akademickiego i pełnomocnika dziekana ds. praktyk (opiekuna praktyk) podczas weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się dla przedmiotu, modułu i praktyk studenckich.

Zarządzenie określa, iż do metod weryfikacji efektów uczenia się uzyskiwanych w procesie kształcenia na poziomie modułu lub przedmiotu (i jego formy) zalicza się w szczególności: egzamin – ustny, opisowy, testowy i in.; zaliczenie – ustne, opisowe, testowe i in.; kolokwium; przygotowanie referatu; przygotowanie projektu; obronę projektu; wykonanie sprawozdań laboratoryjnych. Metody weryfikacji efektów uczenia się dla modułu lub przedmiotu dobierane są przez osoby odpowiedzialne za przygotowanie sylabusów (odpowiedzialne za moduł lub przedmiot), w porozumieniu z osobami prowadzącymi poszczególne formy zajęć. W kartach zajęć (sylabusach) metody weryfikacji podane są w odniesieniu do poszczególnych form zajęć, ale w formie bardzo ogólnej, niedookreślone co do tematyki tych zadań, co stwarza trudność w ocenie ich roli w weryfikacji efektów uczenia się, np. praca pisemna, praca pisemna (z pytaniami), praca pisemna (rozwiązywanie zadań), wykonanie ćwiczeń przedmiotowych, wykonanie ćwiczeń, wykonanie sprawozdania, przygotowanie projektu, przygotowanie prezentacji i in. W uzupełnieniu tej informacji uszczegółowione metody weryfikacji (np. forma pracy pisemnej, rodzaj projektu) podawane są przez nauczycieli w trakcie zajęć. Wykorzystywanymi na kierunku zarządzanie metodami weryfikacji efektów uczenia się są egzaminy w formie testowej lub ustnej, kolokwia (zadania do samodzielnego opracowania), projekty

(indywidualne i zespołowe), prezentacje oraz ocena aktywności na zajęciach. Analiza prac etapowych pozwala zauważyć, iż w przypadku większości zajęć weryfikacja efektów uczenia się opiera się na egzaminach testowych lub egzaminach pisemnych oraz kolokwium. Niejednokrotnie wskazane powyżej metody weryfikacji efektów uczenia się, szczególnie egzamin testowy i kolokwium, są łączone w ramach jednego przedmiotu. W wielu przypadkach taka kombinacja tych metod ma uzasadnienie. W części zajęć wykorzystywane są zadania projektowe. W przypadku zadań projektowych zdecydowanie przeważały projekty zespołowe (stanowiły ponad 90% zadań projektowych), co jest właściwe w przypadku weryfikacji efektów uczenia się związanych z pracą w zespole. Należy jednak zwrócić uwagę, iż osiąganie efektów uczenia się ma nie tylko charakter zespołowy, ale przede wszystkim indywidualny. Analiza prac etapowych ujawniła, iż Uczelnia w przypadku niektórych zajęć nieprawidłowo formułuje zadania (zakres pytań, zakres czynności do wykonania) w ramach stosowanych metod weryfikacji efektów uczenia się, przez co nie wszystkie efekty uczenia się założone dla danych zajęć są weryfikowane.

By sposób oceniania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się był jak najbardziej zobiektywizowany zalecono nauczycielom jego oparcie na systemie punktowym, w którym za wymagane rodzaje aktywności studenta w trakcie zajęć (kolokwia, sprawozdania laboratoryjne, projekty, referaty itd.) przydzielane są określone liczby punktów, zaś poziom oceny wynika z przyjętej skali. Charakterystyka szczegółowych metod weryfikacji zakładanych efektów uczenia się, odpowiadających im narzędzi wraz ze szczegółowymi kryteriami oceny, progiem zaliczeniowym i stosowaną skalą ocen powinna być przygotowana w wersji pisemnej przed rozpoczęciem zajęć i przechowywana przez co najmniej rok nauczyciela akademickiego odpowiedzialnego za moduł lub przedmiot przez okres roku po zakończeniu realizacji zajęć.

Zostały określone zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie. W regulacjach uczelnianych określone zostały także zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem. Przyjęte rozwiązania nie budzą zastrzeżeń. Zespół oceniający nie zidentyfikował sytuacji, które naruszałby zasady równości traktowania studentów, a także bezstronności i przejrzystości procedur weryfikacji i oceny ich osiągnięć. Ustalono również, że w ostatnim okresie nie miały zastosowania przepisy Regulaminu Studiów dotyczące organizacji egzaminu komisyjnego.

W ocenie ogólnej można uznać, iż przyjęte na kierunku zarządzanie metody weryfikacji efektów uczenia się bezstronne i przejrzyste oraz wiarygodne i zapewniają porównywalność ocen. Poza tym umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji efektów uczenia się.

Dokumentowanie przebiegu studiów i osiągniętych efektów uczenia się dokonywane jest w protokołach zaliczenia przedmiotu. Testy, prace egzaminacyjne, protokoły egzaminów oraz dokumenty związane z procesem dyplomowania dokumentowane są w formie elektronicznej. Po egzaminie dyplomowym sporządzany jest protokół, który zawiera informacje o zadanych pytaniach egzaminacyjnych, ocenach odpowiedzi na te pytania, średniej ocenie z zajęć, ocenie końcowej z obrony pracy, ocenie z egzaminu i ocenie końcowej ze studiów.

W ramach dokonanego przeglądu prac etapowych i prac dyplomowych można było zapoznać się z efektami uczenia się dla wybranych przedmiotów oraz prac dyplomowych. Efekty te były odzwierciedlane w postaci wyników testów i kolokwium oraz w protokołach z egzaminów dyplomowych. Ta ostatnia dokumentacja obejmowała raport z systemu JSA, recenzje pracy oraz

protokół z egzaminu. Osiągane przez studentów kierunku zarządzanie efekty uczenia się są w pełnym zakresie uwidocznione.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowo-badawczej lub udziału w tej działalności w zakresie dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości. Program uwzględnia udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub umożliwiających im uczestnictwo w tej działalności. W programie studiów I i II stopnia na kierunku *zarządzanie* przewidziano przedmioty bezpośrednio dedykowane temu celowi. Należą do nich proseminaria i seminaaria dyplomowe na obu stopniach studiów oraz przedmiot *Wprowadzenie do pracy naukowo-badawczej*. Istotną rolę w tym zakresie odgrywa także proces przygotowania prac dyplomowych - licencjackiej i magisterskiej. Ich tematyka jest powiązana z obszarami badawczymi, którymi zajmują się pracownicy badawczo-dydaktyczni i dydaktyczni Wydziału. Prace dyplomowe mają charakter badawczy. Zespół oceniający PKA pozytywnie ocenił udział studentów w realizowanych na Wydziale pracach badawczych oraz prezentowanie swoich osiągnięć badawczych świadczące o ich dobrym przygotowaniu do prowadzenia badań naukowych i potwierdzające równocześnie osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności.

Do metod weryfikacji efektów uczenia się w zakresie umiejętności komunikowania się w języku obcym należą w przypadku lektoratu: egzamin pisemny, prace pisemne, kolokwium, wypowiedzi ustne, zadania domowe, projekt, aktywność na zajęciach, praca w grupie. W przypadku innych zajęć prowadzonych częściowo lub w całości w języku angielskim, stosowane są rozwiązania analogiczne, jak dla pozostałych przedmiotów. Metody te w kompleksowy sposób umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego na poziomie odpowiednim dla stopnia studiów, w tym języka specjalistycznego.

Potwierdzeniem osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się są wyniki badań pozycji absolwentów na rynku pracy prowadzonych przez Uczelnię.

Aktywność naukowa studentów kierunku zarządzanie jest udokumentowana i obejmuje przygotowanie publikacji, pracę w kołach naukowych, udział w projektach badawczych prowadzonych przez pracowników badawczo-dydaktycznych oraz udział w konferencjach naukowych i konkursach. Studenci są m.in. współautorami publikacji naukowych powstałych w ramach dyscypliny, do której kierunek jest przyporządkowany:

- Mieszajkina E., Myśliwiecka A., Kozak M., Internet entrepreneurship of small enterprises in Lublin voivodeship, „Zeszyty Naukowe - Politechnika Śląska. Organizacja i Zarządzanie = Scientific Papers of Silesian University of Technology. Organization and Management Series”, 2023, vol. 179, s. 314-327 [MNiSW: 100];
- Mieszajkina E., Myśliwiecka A., Maher A., Kluczowe czynniki sukcesu w prowadzeniu e-biznesu, „Przedsiębiorstwo Przyszłości”, 2023, vol. 57, nr 4, s. 61-76 [MNiSW: 140];
- Mieszajkina E., Syroid D., Ocena uwarunkowań przedsiębiorczości na Lubelszczyźnie, „Journal of Modern Science”, 2023, vol. 54, nr 5, s. 465-487, [MNiSW: 140];
- Does a personal brand really create trust? Leader's personal brand and team trust; Agnieszka Walczak-Skałicka, Patrycja Marchewka, Zeszyty Naukowe - Politechnika Śląska. Organizacja i Zarządzanie = Scientific Papers of Silesian University of Technology. Organization and Management Series, 2024, nr 212, s. 594-608.

Uczestniczą także w konferencjach naukowych, np: XXXII Międzynarodowe Sympozjum Naukowe pn. „AI - szansa czy zagrożenie?” zorganizowane przez Koło Naukowe Menedżerów; I Studencko-Doktorancka Konferencja Naukowa Człowiek w biznesie. Perspektywa interdyscyplinarna, zorganizowanej przez Koło Naukowe Human Centered Management (HCM), Wydział Zarządzania; Cykl OpenBiz MeetUp - seria spotkań z praktykami biznesu, którzy osiągnęli sukces i chętnie dzielą się doświadczeniami zawodowymi, organizowane przez Koło Naukowe Human Centered Management (HCM), Wydział Zarządzania.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się ustalenie i sformalizowanie zasad naboru (rekrutacji) studentów na studia prowadzone w języku angielskim.	Uczelnia nie prowadzi na kierunku zarządzanie naboru na studia prowadzone w języku angielskim. Specjalność <i>innovation and entrepreneurship</i> oferowana dla studentów zagranicznych została wygaszona na podstawie Uchwały Senatu Politechniki Lubelskiej Nr 16/2024/II z dnia 15 lutego 2024 r., zmieniającej Uchwałę Nr 64/2019/X Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 26 września 2019 r. w sprawie ustalenia programów studiów na kierunku zarządzania prowadzonych na Wydziale Zarządzania. Ostatni nabór na w/w studia miał miejsce w 2023 r. Zostały rozpoczęte prace nad otwarciem odrębnego, anglojęzycznego kierunku w obszarze zarządzania, w związku z tym w kolejnych latach nie prowadzone były kolejne nabory, nie będą także prowadzone w przyszłości.	Zalecenie jest nieaktualne, nieprawidłowość została usunięta

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Obowiązujące na kierunku zarządzanie procedury i kryteria przyjęcia na studia oraz potwierdzania efektów uczenia się są przejrzyste i umożliwiają selektywny dobór kandydatów. Szereg funkcjonujących na kierunku zarządzanie procedur weryfikacji efektów uczenia się jest uregulowanych na poziomie ogólnouczelnianym. W Uczelni wypracowane zostały również rozwiązania pozwalające na dokonywanie potwierdzania i uznawania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, jak również na innych uczelniach. W świetle uzyskanej dokumentacji należy uznać, iż aktywność naukowa studentów istnieje oraz jest odpowiednia dla celu kształcenia na kierunku o profilu ogólnoakademickim. Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane na ocenianym kierunku umożliwiają sprawdzenie i ocenę efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w tym również kompetencji badawczych nabywanych przez studentów. Analiza prac etapowych ujawniła, iż Uczelnia w przypadku niektórych zajęć nieprawidłowo formułuje zadania (zakres pytań, zakres czynności do wykonania) w ramach stosowanych metod weryfikacji efektów uczenia się, przez co nie wszystkie efekty uczenia się założone dla danych zajęć są weryfikowane.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

Rekomenduje się w sposób właściwy i zgodny z treściami programowymi dla zajęć opracować zadania w ramach metod weryfikacji efektów uczenia się tak, aby umożliwiały one weryfikację wszystkich efektów uczenia się założonych dla zajęć.

Zalecenia

-

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Zajęcia na ocenianym kierunku zarządzanie (profil ogólnoakademicki, studia stacjonarne i niestacjonarne I stopnia) prowadzi 61 nauczycieli akademickich, w tym: 1 profesor tytularny, 12 doktorów habilitowanych, 22 doktorów oraz 26 magistrów. Spośród nich 53 to pracownicy etatowi, a 8 to nauczyciele akademicy zatrudnieni na umowy cywilno-prawne. W grupie 61 wykładowców 24 (40%) legitymuje się także tytułem zawodowym inżyniera.

Szczegółowe informacje na temat liczebności kadry akademickiej i struktury jej kwalifikacji zamieszczono w poniższej tabeli.

Liczebność kadry realizującej proces dydaktyczny na kierunku zarządzanie – studia I stopnia

Rodzaj posiadanych kwalifikacji	Kadra ogółem	Pracownicy etatowi	Pracownicy zatrudnieni na umowy cywilno-prawne	Nauczyciele akademicy posiadający publikacje naukowe związane z treściami prowadzonych zajęć	Nauczyciele akademicy posiadający praktyczne doświadczenie zawodowe związane z treściami prowadzonych zajęć

prof. dr hab.	1	1	0	1	0
dr hab.	12	11	1	11	8
dr	22	22	0	21	12
mgr	26	19	7	8	19
Razem:	61	53	8	41	39

Z kolei kadra akademicka na studiach II stopnia liczy 39 pracowników, w tym 4 profesorów, 9 doktorów habilitowanych, 16 doktorów oraz 10 magistrów. Spośród nich 36 to pracownicy etatowi, a 3 to osoby zatrudnione w ramach umów cywilno-prawnych. W grupie 36 wykładowców 20 (55%) legitymuje się tytułem zawodowym inżyniera.

Liczebność kadry realizującej proces dydaktyczny na kierunku zarządzanie – studia II stopnia

Rodzaj posiadanych kwalifikacji	Kadra ogółem	Pracownicy etatowi	Pracownicy zatrudnieni na umowy cywilno-prawne	Nauczyciele akademicy posiadający publikacje naukowe związane z treściami prowadzonych zajęć	Nauczyciele akademicy posiadający praktyczne doświadczenie zawodowe związane z treściami prowadzonych zajęć
prof. dr hab.	4	2	2	4	2
dr hab.	9	9	0	9	4
dr	16	16	0	16	7
mgr	10	9	1	4	6
Razem:	39	36	3	33	19

łącznie na kierunku zarządzanie na studiach I i II stopnia zajęcia dydaktyczne prowadzą 74 osoby, w tym:

- 57 pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych Wydziału Zarządzania,
- 8 osób zatrudnionych na podstawie umowy o świadczeniu usług edukacyjnych (w tym: 4 osoby z grupy pracowników PL niebędące nauczycielami akademickimi; 1 osoba będąca emerytowanym pracownikiem PL; 3 praktyków zatrudnionych w przedsiębiorstwach lub prowadzących własną działalność gospodarczą),
- 8 pracowników PL zatrudnionych w jednostkach: Studium Języków Obcych (5 lektorów), Studium Wychowania Fizycznego (2 nauczycieli oraz Biblioteka (1 osoba),
- 1 profesor wizytujący, prowadzący zajęcia na studiach II stopnia.

Relacja liczebności kadry (74 osoby) w stosunku do liczby studentów kierunku zarządzanie (201, w tym 144 na studiach I stopnia) wynosi 1:3 i zapewnia prawidłową realizację zajęć.

Struktura kwalifikacji kadry akademickiej jest prawidłowa. Dyscyplinę nauki o zarządzaniu i jakości, do której został przyporządkowany oceniany kierunek studiów, reprezentuje 38 osób na studiach I stopnia oraz 30 na studiach II stopnia (przy czym jeden profesor zadeklarował dwie dyscypliny naukowe: 50% - nauki o zarządzaniu i jakości oraz 50% - ekonomia i finanse).

Procentowy udział zajęć, prowadzonych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy, w stosunku do łącznej liczby godzin zajęć określonych w programie studiów na ocenianym kierunku przekracza wymagane prawnie na profilu ogólnoakademickim 75%.

Procentowy udział zajęć, prowadzonych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy

Rok akademicki	Łączna liczba godzin	Liczba godzin realizowana przez nauczycieli akademickich w podstawowym miejscu pracy	Procentowy udział
Studia I stopnia			
2024/2025	2452	2017	82,3
Studia II stopnia			
2024/2025	1581	1431	90,5

Liczebność oraz struktura kwalifikacji kadry nauczycieli akademickich umożliwiają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie zakładanych celów i efektów uczenia się, w tym efektów związanych z nabywaniem wiedzy i umiejętności związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań naukowych na studiach licencjackich i ich realizacją na studiach magisterskich. Zdecydowana większość nauczycieli akademickich realizujących proces kształcenia posiada publikacje naukowe związane z treściami prowadzonych zajęć. Na studiach I stopnia dorobkiem takim legitymuje się 41/61 nauczycieli akademickich, natomiast na studiach II stopnia 33/39 wykładowców.

Wśród osób prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku jest łącznie 68 pracowników na stanowiskach badawczych i badawczo-dydaktycznych zaliczonych do liczby N w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości (100% udział deklaruje 51 osób, 75% udział - 13 pracowników, natomiast 50% udział w dyscyplinie zgłosiły 4 osoby). Potwierdzony w dokumentacji dorobek naukowy nauczycieli akademickich jest bezpośrednio związany z realizowanymi zajęciami dydaktycznymi. Jest on bowiem pochodną prowadzonych projektów naukowo-badawczych i związanych z nimi publikacjami. W okresie 2020-2024 pracownicy Wydziału Zarządzania opublikowali łącznie:

- 507 artykułów (w tym: artykuły indeksowane w Web of Science - 238),
- 258 rozdziałów (w tym: rozdziały w Web of Science - 32),
- 63 monografii autorskich i współautorskich.

Ponadto w okresie 2020-2024 pracownicy Wydziału złożyli 179 zgłoszeń patentowych i uzyskali 41 patentów oraz zastrzeżenie 10 wzorów użytkowych.

Zainteresowania naukowe kadry koncentrują się wokół takich obszarów badawczych, jak:

- zarządzanie strategiczne,
- modele i paradygmaty w naukach o zarządzaniu i jakości,
- metodologia nauk o zarządzaniu i jakości,
- zarządzanie zmianą i procesami restrukturyzacji,
- projektowanie struktur organizacyjnych i systemów zarządzania przedsiębiorstwami,
- wspomaganie decyzji menedżerskich i systemy komunikacyjne w zarządzaniu,
- modelowanie systemów gospodarczych i modele biznesu,
- ocena innowacyjności systemów zarządzania,
- kulturowe uwarunkowania zarządzania organizacją,
- społeczna odpowiedzialność biznesu (CSR) oraz zrównoważony rozwój przedsiębiorstwa,
- zarządzanie kapitałem intelektualnym w organizacji,
- zarządzanie zasobami ludzkimi w systemie bezpieczeństwa przedsiębiorstwa,
- modelowanie środowiska pracy,
- przedsiębiorczość i funkcjonowanie sektora MŚP,

- startupy i przedsiębiorczość akademicka,
- zarządzanie finansami przedsiębiorstw, w tym rachunek kosztów,
- rachunkowość zarządcza i controlling,
- zarządzanie marketingowe,
- strategie instrumentalne w marketingu,
- zintegrowana i zrównoważona komunikacja marketingowa oraz nowe media,
- public relations, wizerunek i tożsamość,
- wartości niematerialne w marketingu, branding, marketing w gospodarce cyrkularnej,
- teoria pomiaru i analiza procesów konsumenckich,
- nowe technologie w zarządzaniu, zarządzanie projektami, IT outsourcing,
- zastosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych w zarządzaniu,
- innowacyjny rozwój regionalny,
- zarządzanie logistyką w przedsiębiorstwach.

Znaczna część kadry akademickiej (63% osób prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów licencjackich i 49% na studiach magisterskich) legitymuje się praktycznym doświadczeniem zawodowym, które zostało nabyte poza macierzystą Uczelnią. Poniżej wymieniono wybrane przykładowe aktywności kadry w tym zakresie:

1. ekspert oraz lider zespołu w obrębie Wschodniego Akceleratora Biznesu 2.0,
2. wieloletni konsultant w firmach konsultingowo-doradczych,
3. członek Rady Nadzorczej giełdowej spółki Premium w Katowicach,
4. ekspert Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020,
5. ekspert Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (E-biznes, E-commerce, innowacje),
6. wiceprezes Zarządu Głównego Towarzystwa Naukowego Organizacji i Kierownictwa,
7. kierownik Wydziału Marketingu i Akwizycji Targów Lublin,
8. kierownik Biura Promocji w jednej z największych lubelskich uczelni,
9. dyrektor działu ds. sprzedaży i marketingu w dużej firmie,
10. właściciel firmy konsultingowej,
11. autor ponad 100 ekspertyz w zakresie oceny efektywności projektów inwestycyjnych, wyceny wartości przedsiębiorstw, biznesplanów i projektów wdrożenia systemów controllingu,
12. audytor wewnętrzny systemu zarządzania środowiskowego,
13. certyfikowany coach,
14. radca prawny,
15. konsultant i ekspert międzynarodowy w zakresie norm ISO 9001

Zdecydowana większość kadry legitymuje się wieloletnim doświadczeniem dydaktycznym i organizacyjnym na rzecz Uczelni. Nauczyciele akademicki posiadają również kompetencje dydaktyczne związane z prowadzeniem, w okresie pandemii, zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Ponadto duża część kadry dydaktycznej jest przygotowana do realizacji zajęć w języku angielskim.

Kolejnym aspektem ocenianym w ramach kryterium nr 4 jest poprawność obsady zajęć dydaktycznych. Należy zatem podkreślić, że obsada zajęć jest prawidłowa, zaś kompetencje wymagane do prowadzenia poszczególnych przedmiotów są pokryte przez posiadany dorobek naukowy oraz doświadczenie i/lub kwalifikacje praktyczne kadry akademickiej. Prowadzenie wykładów powierzane

jest wykładowcom legitymującym się posiadaniem stopnia lub tytułu naukowego oraz aktualnym dorobkiem naukowym. Osobom z tytułem zawodowym magistra generalnie nie są powierzane wykłady. Jedynym wyjątkiem jest powierzenie realizacji 3 zajęć dydaktycznych (*zarządzanie procesami* - wykład i projekt, *biznesplan* - wykład i projekt oraz *diagnozowanie przedsiębiorstw* - wykład i projekt) panu magistrowi, który jest wieloletnim pracownikiem Uczelni i od 1991 roku prowadzi działalność w zakresie doradztwa organizacyjnego dla przedsiębiorstw i instytucji. Ponadto przez dwie pięcioletnie kadencje był powołany przez Sąd Okręgowy w Lublinie na biegłego sądowego w zakresie zarządzania i ekonomii. Ponadto Pan magister jest autorem i współautorem kilkuset opracowań konsultingowych oraz opinii sądowych. Aktualnie jest pracownikiem Katedry Zarządzania, zatrudnianym na stanowisku dydaktycznym. Powierzenie zajęć wykładowych było poprzedzone analizą dorobku i kompetencji zawodowych i uzyskało akceptację Rady Wydziału Zarządzania. W świetle powyższych informacji (oraz udostępnionego bardzo szczegółowego CV nauczyciela) zespół oceniający PKA uznaje przedmiotową obsadę zajęć za akceptowalną.

W obsadzie zajęć nie stwierdzono przypadków powierzania danemu nauczycielowi akademickiemu zbyt dużej liczby prowadzonych przedmiotów lub nadmiernego pensum. Prowadzący seminaria dyplomowe nie są obciążani taką liczbą seminarzystów, która skutkowałaby pogorszeniem poziomu kształcenia. Na studiach I stopnia seminaria dyplomowe prowadzi 16 promotorów, a grupy seminaryjne liczą od 1 do 9 dyplomantów. Z kolei na studiach II stopnia seminaria magisterskie prowadzi 10 opiekunów naukowych (w tym 5 tzw. samodzielnych pracowników naukowych), a grupy seminaryjne liczą od 1 do 8 studentów. Kompetencje naukowe i dydaktyczne promotorów prac dyplomowych należy uzasadniać powierzenie im realizacji seminariów dyplomowych. Przyjęte rozwiązania są prawidłowe.

Zespół oceniający PKA poprosił podczas wizytacji o uzupełnienie informacji zawartych w załączniku nr 4 do raportu samooceny „Charakterystyka nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia”. Prośba dotyczyła bardziej konkretnego uzasadnienia powierzenia zajęć dydaktycznych (dorobek naukowy i/lub praktyczne doświadczenie zawodowe związane z treściami programowymi zajęć) trzem nauczycielom akademickim prowadzącym niżej wymienione przedmioty:

- *badania marketingowe* - laboratorium; *handel i sprzedaż on-line* - ćwiczenia;
- *heurystyka i myślenie twórcze* - wykład i ćwiczenia, *zarządzanie potencjałem społecznym* - wykład;
- *zarządzanie jakością* - wykład i ćwiczenia.

Władze dziekańskie zaktualizowały przedmiotową dokumentację, co pozwoliło uznać obsadę tych zajęć za poprawną.

Polityka kadrowa Politechniki Lubelskiej podporządkowana jest rozwojowi i doskonaleniu kadry. Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest transparentny i adekwatny do potrzeb związanych z procesem dydaktycznym. Zasady polityki kadrowej reguluje Statut PL, który określa procedurę zatrudniania i oceny pracowników. Jej skuteczność jest weryfikowana okresową oceną nauczycieli akademickich, która odbywa się co 2 lata. Oceny dokonuje Wydziałowa Komisja ds. Oceny Pracowników w obszarze naukowym, dydaktycznym oraz organizacyjnym.

Pozytywna ocena naukowa daje pracownikom badawczym (w liczbie 2) i badawczo-dydaktycznym Wydziału Zarządzania (w liczbie 66) możliwość ubiegania się o granty wewnętrzne na cele naukowe, w tym w szczególności na:

- finansowanie prowadzonych w przedsiębiorstwach badań naukowych,
- finansowanie staży naukowych dla kadry,

- finansowanie tłumaczeń tekstów artykułów naukowych,
- przeprowadzanie szkoleń z zakresu pracy on-line,
- finansowanie szkoleń specjalistycznych, studiów podyplomowych, certyfikowanych kursów,
- organizację kursów językowych.

Realizowana polityka kadrowa sprzyja stabilizacji zatrudnienia. Należy stwierdzić, że Politechnika Lubelska wspiera pracowników w rozwoju naukowym i osiąganiu kolejnych szczebli rozwoju. Pokrywa koszty związane z aktywnością naukową oraz koszty przewodów doktorskich, postępowań habilitacyjnych i profesorskich. Nauczyciele akademicy mają zapewnione finansowanie swojej działalności badawczej, publikacyjnej oraz udziału w konferencjach naukowych w ramach finansowania ewaluowanych dyscyplin naukowych, a konkretnie dyscypliny naukowej nauki o zarządzaniu i jakości.

W okresie od 2023 do 2025 roku trzy osoby uzyskały stopień naukowy doktora i jedna stopień naukowy doktora habilitowanego. Rekomenduje się wzmożenie działań aktywizujących samodzielnych pracowników naukowych do aplikowania o tytuł profesora. Na studiach pierwszego stopnia na 61 nauczycieli akademickich zajęcia prowadzi tylko jeden profesor tytularny, który wkrótce przejdzie na emeryturę. Byłoby ze wszech miar słuszne, aby spośród 12 doktorów habilitowanych przynajmniej 2-3 podjęło realne starania o uzyskanie tytułu profesora.

Powszechną praktyką są staże i wyjazdy naukowe pracowników celem podnoszenia kwalifikacji. W ramach zwiększania posiadanych kompetencji zawodowych pracownicy Wydziału mogą m.in. uczestniczyć w stażach programu Erasmus+, w programach stażowych dla projektu Via Carpatia (staże w Politechnice Rzeszowskiej oraz Białostockiej), a także w programie staży „Za miedzą” realizowanych przez Związek Uczelni Lubelskich. Udział w tych przedsięwzięciach związany jest ze wsparciem organizacyjnym ze strony władz, które polega np. na obniżeniu pensum czy zmianach terminów realizacji zajęć dydaktycznych. Część kadry akademickiej korzysta z płatnych urlopów naukowych. Wykładowcy posiadający co najmniej stopień doktora, przysługuje w okresie 7 lat zatrudnienia w Uczelni urlop naukowy w łącznym wymiarze nieprzekraczającym roku w celu przeprowadzenia badań. Z kolei doktorantowi przygotowującemu rozprawę doktorską przysługuje prawo do płatnego urlopu naukowego w wymiarze nieprzekraczającym 3 miesięcy. Ponadto nauczyciel akademicki może skorzystać z urlopu w celu:

- odbycia za granicą stażu naukowego albo dydaktycznego, uczestnictwa w konferencji, przeprowadzenia kwerendy, odbycia wizyty studyjnej, realizacji innej działalności naukowej, albo uczestnictwa we wspólnych badaniach naukowych prowadzonych z podmiotem zagranicznym na podstawie umowy o współpracy naukowej - w wymiarze nieprzekraczającym jednorazowo 30 dni, a łącznie w roku kalendarzowym w wymiarze nieprzekraczającym 60 dni;
- uczestnictwa we wspólnych badaniach naukowych prowadzonych z Centrum Łukasiewicz lub instytutem Sieci Łukasiewicz na okres nie dłuższy niż 30 dni z możliwością przedłużenia.

Wykładowcy Wydziału Zarządzania PL biorą czynny udział w bardzo licznych aktywnościach. W roku akademickim 2023/2024 pracownicy Wydziału wykazali ich ponad 400 (konferencje, staże, warsztaty, szkolenia). Nauczyciele akademicy biorą również udział w konferencjach i seminariach organizowanych przez studenckie koła naukowe. W latach 2021-2024 pracownicy Katedry Zarządzania przygotowali wspólnie ze studentami i absolwentami kierunku zarządzanie trzy monografie.

Zaspokajane są potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych, w tym związanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Mogą oni uczestniczyć np. w szkoleniach z zakresu obsługi Microsoft

Teams. Innym przykładem szkoleń są te realizowane w ramach projektów. Przykładem takiego działania jest Zintegrowany Program Rozwoju Politechniki Lubelskiej - część druga, w ramach którego zorganizowane było m.in. szkolenie „Data Mining bez nauczyciela”. Ponadto organizowane są seminaria naukowe (wykaz tematów 13 z nich, które odbyły się w ciągu minionego 1,5 roku przekazano zespołowi oceniającemu PKA). W lutym 2024 r. zrealizowano dla pracowników Wydziału warsztaty z komunikacji interpersonalnej w organizacji pod nazwą zGRAny ZESPÓŁ. Celem zajęć było zintegrowanie zespołu pracowników Wydziału Zarządzania i wzmocnienie wzajemnych relacji. Inne szkolenie dotyczyło wykorzystania eyetrackera stacjonarnego do badań marketingowych - dla studentów, dyplomantów oraz pracowników chcących prowadzić badania i prace dyplomowe z wykorzystaniem tego sprzętu. Ponadto niektóre potrzeby szkoleniowe są zaspokajane na bieżąco, w miarę zgłaszanego zapotrzebowania, przez wydziałowego specjalistę ds. technik informacyjnych. Kierownicy katedr, jak również władze Wydziału mają także możliwość, w ramach posiadanych środków, kierowania pracowników na kursy i szkolenia podnoszące ich kwalifikacje zawodowe. Ramy organizacji szkoleń i kursów doprecyzowane zostały w Zarządzeniu Nr R-120/2024 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 18 listopada 2024 r. w sprawie przyznawania pracownikom Politechniki Lubelskiej świadczeń z tytułu podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Wypracowane rozwiązania i ich implementację ocenia się pozytywnie.

Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia są oceniani przez studentów w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem. Studenci co semestr oceniają prowadzących zajęcia, a rezultaty ankietyzacji są analizowane przez kierownictwo poszczególnych katedr i władze dziekańskie. Warto przy tym zaznaczyć, że wyniki ankietyzacji są włączane do pracowniczej oceny okresowej. Dodatkowo, przynajmniej raz na 2 lata, prowadzone są hospitacje prowadzących zajęcia dydaktyczne. Corocznie kierownik danej jednostki organizacyjnej jest zobowiązany do przygotowania harmonogramu hospitacji. Z każdej odbytej hospitacji sporządzany jest protokół, który jest udostępniany hospitolowanemu.

Uczelnia wypracowała i wdrożyła również procedury okresowej oceny nauczycieli akademickich. Zespołowi oceniającemu PKA zapewniono wgląd do dokumentacji z okresowej oceny całej kadry akademickiej realizującej kształcenie na ocenianym kierunku zarządzania za okres 2022-2023. Proces ten bardzo szczegółowo reguluje Zarządzenie nr R-44/2021 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 10 maja 2021 roku w sprawie wprowadzenia „Regulaminu oceny nauczycieli akademickich Politechniki Lubelskiej”. Wypracowane rozwiązania są prawidłowe. Rezultaty okresowych ocen oraz wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia kadry i planowania indywidualnych ścieżek rozwojowych.

Polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków społeczności akademickiej. Zasady rozwiązywania konfliktów określone są następującymi dokumentami:

1. Zarządzenie Nr R-62/2018 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia Wewnętrznej Polityki Antymobbingowej w Politechnice Lubelskiej;
2. Zarządzenie Nr R-96/2022 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 17 listopada 2022 r. w sprawie wprowadzenia Planu równości płci w Politechnice Lubelskiej - plan działań na lata 2022-2024;

3. Zarządzenie Nr R-85/2023 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia Procedury postępowania w Politechnice Lubelskiej w przypadku naruszenia zasad równości lub wystąpienia zjawiska dyskryminacji;
4. Zarządzenie Nr R-98/2024 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 14 października 2024 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu zgłoszeń naruszenia prawa;
5. Zarządzenie Nr R-55/2025 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 23 kwietnia 2025 r. w sprawie wprowadzenia Zasad i procedur postępowania na wypadek zaistnienia sytuacji nadzwyczajnych w Politechnice Lubelskiej.

Zasady postępowania w przypadku stwierdzenia braku zgody pomiędzy prowadzącym a studentem w procesie weryfikacji efektów uczenia się (co dotyczy np. ocen z prac zaliczeniowych i z egzaminów) zostały także doprecyzowane na poziomie Wydziału Zarządzania. Przyjęte rozwiązania są prawidłowe. Podczas spotkań z przedstawicielami kadry akademickiej i studentów stwierdzono, że w okresie ostatnich 2 lat nie zdarzały się rażące przypadki mobbingu, dyskryminacji i przemocy wobec członków społeczności akademickiej.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się usunięcie wskazanych w załączniku do uchwały nieprawidłowości w zakresie obsady zajęć.	W Uchwale nr 739 /2022 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 5 września 2022 r. w sprawie oceny programowej kierunku zarządzanie prowadzonego na Politechnice Lubelskiej na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim stwierdzono, iż obsada 16 zajęć prowadzonych przez 11 nauczycieli akademickich jest nieprawidłowa. Uczelnia zmieniła obsadę 13 zajęć powierzając je osobom legitymującym się dorobkiem naukowym i/lub praktycznym doświadczeniem zawodowym. Z kolei w 3 przypadkach (<i>ekonomia menadżerska</i> – wykład, <i>modelowanie procesów decyzyjnych</i> - wykład + laboratorium oraz <i>systemy informatyczne w działalności gospodarczej</i> – laboratorium Uczelnia przekazała szczegółowe uzasadnienie poprawności dotychczasowej obsady zajęć. W tym celu uzupełniła informacje na temat dorobku naukowego 3 wykładowców (profesora tytularnego, doktora inżyniera i magistra) oraz ich praktycznego doświadczenia zawodowego związanego z treściami programowymi zajęć). Przekazane zespołowi	zalecenie zrealizowane

		oceniającemu wyjaśnienia uznaje się za satysfakcjonujące, co sprawia, iż uprzednio postawiony zarzut stał się bezprzedmiotowy.	
--	--	--	--

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Liczba i struktura kwalifikacji pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych prowadzących zajęcia na kierunku zarządzanie jest wystarczająca dla realizacji zakładanych efektów uczenia się. Nauczyciele akademicki posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, do której przypisano efekty uczenia się na ocenianym kierunku, co umożliwia prawidłową realizację zajęć oraz przygotowanie studentów do prowadzenia działalności naukowej i uczestniczenia w badaniach naukowych. Większość nauczycieli akademickich posiada duże praktyczne doświadczenie zawodowe, zdobyte na stanowiskach menedżerskich w wielu przedsiębiorstwach i instytucjach. Obsada zajęć jest prawidłowa.

Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć w odniesieniu do nauczycieli akademickich, zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy, jest zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Kadra jest bardzo zaangażowana w proces dydaktyczny. Polityka kadrowa zapewnia właściwy dobór pracowników oraz zawiera transparentne procedury zatrudniania, przeglądu i weryfikacji kadry. Wypracowano również antymobbingowe procedury i narzędzia rozwiązywania konfliktów. Polityka kadrowa uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną cyklicznie z udziałem studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

Rekomenduje się wzmożenie działań aktywizujących samodzielnych pracowników naukowych do aplikowania o tytuły profesora. Na studiach pierwszego stopnia na 61 nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne na kierunku zarządzanie jest tylko jeden profesor tytularny, który wkrótce przejdzie na emeryturę. Byłoby ze wszech miar słuszne, aby spośród 12 doktorów habilitowanych przynajmniej 2-3 podjęło realne starania o uzyskanie tytułu profesora.

Zalecenia

-

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Bazę dydaktyczną Wydziału Zarządzania stanowi budynek o powierzchni ponad 4911 m² zlokalizowany w kampusie Politechniki Lubelskiej (który współdzieli z Wydziałem Matematyki i Informatyki Technicznej). Lokalizacja budynku zapewnia dogodny dostęp do komunikacji miejskiej. W obiekcie, w którym realizowany jest proces dydaktyczny (a który jest przeznaczony do remontu i modernizacji, zlokalizowane są: aula (192 miejsca), 2 sale wykładowe (90 miejsc), 7 sal ćwiczeniowych/audytoryjnych (6x30 miejsc, 1x50 miejsc), 2 sale seminaryjne (30-36 miejsc), 7 pracowni komputerowych (6x15 stanowisk, 1x30 stanowisk), 2 pracownie wyposażone w tablety, baza sportowa, biblioteka. Zarówno pomieszczenia, jak i ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej/zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy związanych z ocenianym kierunkiem.

W zakresie oceny adekwatności dostosowania infrastruktury informatycznej i oprogramowania do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej można stwierdzić, że laboratoria informatyczne zostały wyposażone w sposób odpowiedni w oprogramowanie specjalistyczne do kształcenia i umożliwiają kształcenie umiejętności przydatnych w działalności naukowej oraz prowadzenie niezbędnych badań przez studentów podczas przygotowania prac dyplomowych i naukowych w różnych obszarach zarządzania, tj. programy do analizy statystycznej: Statistica 13, R i RStudio, Python, programy do tworzenia sztucznych sieci neuronowych, modelowania matematycznego i optymalizacji procesów m. in. logistycznych: Matlab, Brain maker, Aitech Sphinx 4.5, Enterprise Dynamics, program do planowania łańcucha dostaw: FrePPle, programy do nauki baz i hurtowni danych: Microsoft SQL server, Microsoft Analysis Services, program do raportowania i wizualizacji danych: Microsoft Power BI, oprogramowanie do zarządzania projektami, w tym ERP (Enterprise Resource Planning): Microsoft Project, oprogramowanie służące do usprawnienia zarządzania relacjami z klientami CRM Vision (Customer Relationship Management), oprogramowanie do tworzenia materiałów graficznych, prezentacji z użyciem elementów wizualnych, wizualizacji Projektów takie jak Canva czy Photopea, oprogramowanie matematyczne wykorzystywanego szczególnie do nauczania matematyki na różnych poziomach - GeoGebra, system operacyjny - Microsoft Windows 10 Pro Education, Pakiet MsOffice 365 w wersji chmurowej (wszyscy studenci oraz pracownicy Politechniki Lubelskiej mają zapewniony pełny dostęp do tego oprogramowania). Ponadto do realizacji procesu kształcenia w WZ wykorzystywane są również: Mindjet MindManager Pro 7 (oprogramowanie do mind mappingu), Symfonia Finanse i Księgowość (program do nauki księgowości), Microsoft Dynamics NAV (Business Central 365) oraz Enova365 (oprogramowanie do zarządzania projektami, w tym Enterprise Resource Planning), BluePrism (oprogramowanie do automatyzacji procesów RPA (Robotic Process Automation)), program graficzny CorelDraw Graphics Suite 2018, środowiska programistyczne Visual Studio 2017–Eclipse oraz pakiet oprogramowania Adobe CreativeCloud.

Pozostałe pomieszczenia mają charakter administracyjny i służą wspieraniu procesów dydaktycznych w Uczelni, m.in.: dziekanat studiów pierwszego i drugiego stopnia, biblioteka, pomieszczenia katedr, Dział IT, pokój wykładowców, pomieszczenia samorządu studenckiego.

Sale dydaktyczne i komputerowe, w których odbywa się proces dydaktyczny na ocenianym kierunku, wyposażone są w system audiowizualny sprzężony z projektorem multimedialnym, do dyspozycji studentów są także laptopy. Sale wyposażone są również w system nagłaśniania oraz mają dostęp do Internetu przewodowego lub bezprzewodowego. Na potrzeby pracy własnej studentów przeznaczone są stanowiska w sali biblioteki wyposażone w podłączone do Internetu stanowiska komputerowe.

Dostępny na terenie całej Uczelni Internet bezprzewodowy ułatwia studentom pracę na przenośnych komputerach osobistych.

Studenci i wykładowcy otrzymują pakiet MS Office 365 w wersji dla instytucji edukacyjnych, zawierający aplikacje Office Online (Word, PowerPoint, Excel).

Uczelnia wdrożyła i użytkuje program zarządzania uczelnią HMS, który umożliwia prowadzenie ewidencji procesu dydaktycznego, w tym prowadzenie każdego studenta od momentu rekrutacji do uzyskania dyplomu. Proces rekrutacji realizowany jest poprzez dostępny przez Internet moduł elektronicznej rejestracji kandydata. Studenci mają możliwość zdalnego sprawdzania przez studenta uzyskanych ocen oraz występowanie o wystawienie stosownych zaświadczeń.

Analiza stanu faktycznego pozwala stwierdzić, iż infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne są sprawne, nowoczesne, nieodlegające od aktualnie używanych w działalności naukowej właściwej dla kierunku oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem metod i technik informacyjno-komunikacyjnych. Liczba sal dydaktycznych, ich wielkość i układ, wyposażenie techniczne i w pomoce dydaktyczne, liczba stanowisk komputerowych oraz licencji na specjalistyczne oprogramowanie są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności badawczych przez studentów.

W budynku Wydziału znajduje się również Biblioteka Wydziałowa, przy czym studenci mogą także korzystać z Biblioteki Głównej Uczelni, usytuowanej na terenie kampusu. Lokalizacja biblioteki, liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne, liczba miejsc w czytelni, udogodnienia dla użytkowników, godziny otwarcia (od poniedziałku do czwartku w godzinach 8:00-19:00, w piątek 9:00-15:00 oraz w soboty 9:00-14:00 (podczas zjazdów na studiach niestacjonarnych) zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej.

Biblioteka oferuje blisko 160 tys. woluminów książek, w tym również elektronicznych, 1349 tytułów czasopism, w tym 667 czasopism w języku angielskim. Tematyczny księgozbiór czytelni Wydziału Zarządzania liczy: 12 tys. książek, 216 zeszytów monograficznych i 72 zeszyty naukowe publikowane przez wyższe uczelnie, w tym PL oraz 374 tytuły czasopism drukowanych, w tym 174 w języku angielskim. Bieżąca prenumerata obejmuje 5 tytułów czasopism drukowanych, a ze strony domowej Biblioteki, dostępne są pełnotekstowe elektroniczne bazy czasopism światowych wydawców: Elsevier (baza Science-Direct), SpringerLink, Wiley-Blackwell, EBSCOhost, bazy analityczne EMIS, Emerald, informacyjno-bibliograficzne, faktograficzne - SCOPUS, Web of Science, JCR, PLoS, BazEkon, Baztech, BazTOL oraz patentowe i normalizacyjne. Czyelnicy mogą korzystać z materiałów w postaci elektronicznej, dostępnych w Bibliotece Cyfrowej Politechniki Lubelskiej. Zasoby elektroniczne udostępniane są w sieci lokalnej Uczelni oraz w dostępie zdalnym (w zależności od warunków wynikających z licencji wydawcy). Literatura gromadzona jest z uwzględnieniem zapotrzebowania zgłaszanego ze strony wykładowców i studentów. Zamówienia na książki realizowane są w trybie bieżącym.

Biblioteka w swojej strukturze zawiera zarówno wypożyczalnię, jak i czytelnię. Oba obszary przestrzeni bibliotecznej są z informatyzowane. Informacja o całości zbiorów książkowych i czasopiśmienniczych dostępna jest przez wyszukiwarkę PRIMO, za pomocą której możliwe jest także składanie zamówień na poszczególne pozycje oraz dostęp do wybranych tytułów on-line. Dostępność biblioteki i godziny jej otwarcia podporządkowane są planom zajęć studentów zarówno stacjonarnych, jak

i niestacjonarnych. Czytelniarne stanowiska komputerowe przystosowane są do korzystania z elektronicznych baz danych i innych źródeł, w tym zasobów Wirtualnej Biblioteki Nauki.

Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne są aktualne, ich zakres tematyczny odpowiada specyfice ocenianego kierunku i zaspokaja potrzeby procesu nauczania i uczenia się oraz umożliwia osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w działalności naukowej właściwej dla kierunku zarządzania oraz prawidłową realizację zajęć. Analiza zasobów bibliotecznych pod kątem dostępności literatury zalecanej studentom w sylabusach zajęć pozwala stwierdzić, że obejmują one piśmiennictwo w liczbie egzemplarzy dostosowanej do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów. Powyższe zasoby są dostępne tradycyjnie oraz z wykorzystaniem narzędzi informatycznych, w tym umożliwiających dostęp do światowych zasobów informacji naukowej i profesjonalnej.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna Wydziału Zarządzania jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej oraz w korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnych. Uczelnia podejmuje także działania mające na celu likwidację barier w dostępie do sal dydaktycznych, pracowni i laboratoriów oraz zaplecza sanitarnego. Podjazd przy jednym z wejść do budynku pozwala na dostęp dla osób na wózkach inwalidzkich. Również winda jest w pełni dostosowana do potrzeb osób z tego rodzaju ograniczeniami ruchu. Na wszystkich kondygnacjach znajdują się oddzielne toalety dla osób z niepełnosprawnościami spełniające standardy w tym zakresie. Z uwagi na potrzeby osób niedowidzących i niedosłyszących sale wykładowe zostały wyposażone w rzutniki multimedialne charakteryzujące się dużym strumieniem świetlnym oraz wysokiej jakości ekranami projekcyjnymi. Dla potrzeb studentów niedosłyszących zostały zakupione przenośne systemy nagłaśniające wykorzystywane podczas zajęć oraz pętle indukcyjne wzmacniające działanie aparatów słuchowych.

Aktualnie Uczelnia realizuje też projekt „Uczelnia Dostępna”, w ramach którego na bieżąco uzupełniana jest infrastruktura i urządzenia wspierające dostępność dla osób z niepełnosprawnością, m.in. klawiatury specjalistyczne, dyktafony, lupa elektroniczna, notatniki brajlowskie, odtwarzacz Daisy, odtwarzacz książek (tylko w Bibliotece Głównej, brak tego typu urządzeń w Bibliotece Wydziałowej), zestawy wspomagające słyszenie, syntezatory mowy, zestawy komputerowe dla niedowidzących oraz pętle indukcyjne i wzmacniacze dźwięku.

Infrastruktura dydaktyczna i biblioteczna Uczelni oraz zasady korzystania z tej infrastruktury są zgodne z przepisami BHP.

Na kierunku zarządzania nie prowadzi się zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Wszyscy nauczyciele akademicki posiadają konta w domenie Microsoft, które zakładane są automatycznie po przyjęciu danej osoby do pracy, a przed przystąpieniem przez nią do prowadzenia zajęć. Zapewniony jest również dostęp do specjalistycznego oprogramowania.

W Politechnice Lubelskiej, w tym na Wydziale Zarządzania prowadzone są okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej i naukowej wykorzystywanej w kształceniu na ocenianym kierunku, w tym w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, infrastruktury bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych. Monitorowanie bazy dydaktycznej odbywa się z udziałem kierowników katedr z uwzględnieniem

potrzeb realizacji procesu kształcenia. Dziekan na podstawie zebranych informacji wyznacza priorytety w remontach lub poprawie infrastruktury. Jednostką decydującą o przeprowadzaniu remontów jest Kanclerz PL

Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość są na bieżąco unowocześniane i aktualizowane. Zapewniony jest także udział nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, jak również studentów, w ocenie bazy dydaktycznej i okresowych przeglądach. Wyniki tych przeglądów, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej wyposażenia technicznego, pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, specjalistycznego oprogramowania oraz zasobów bibliotecznych.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami ruchowymi pełnego dostępu do infrastruktury dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia na kierunku zarządzanie, w tym także biblioteki.	Dostęp do biblioteki od wejścia głównego został poprawiony poprzez zakup rampy mobilnej i wyznaczenie osoby odpowiedzialnej za jej natychmiastowe rozłożenie na wezwanie ze strony osoby z niepełnosprawnością. Ze względu na konieczność zapewnienia wymaganej przepisami minimalnej przepustowości ciągów pieszych inne (zamontowane na trwale) instalacje nie są możliwe.	Zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne wykorzystywane na ocenianym kierunku są nowoczesne i umożliwiają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności prowadzenia działalności naukowej i zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku zarządzanie. Są one również dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej. Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, a także

wyposażenie techniczne pomieszczeń i zasoby biblioteczne podlegają systematycznej ocenie, w której uczestniczą również studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

Rekomenduje się uzupełnić brakujące urządzenia wspierające korzystanie ze zbiorów Biblioteki Wydziału Zarządzania przez osoby z niepełnosprawnościami.

Zalecenia

-

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Uczelnia współpracuje z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi zawarła łącznie 595 umów o współpracy. Podczas wizytacji przedłożono kilkanaście podpisanych umów z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie stałej współpracy, m.in. z takimi podmiotami jak Sii Sp. z o.o. (29 czerwca 2023 r.), Archidiecezja Lubelska (13 września 2023 r.), Fabryka Cukierków Pszczółka Sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie (12 marca 2024 r.), Checly Sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie (3 kwietnia 2024 r.), Fundacja Książąt Lubomirskich z siedzibą w Warszawie (24 września 2024 r.), Digiton sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie (13 maja 2025 roku). Gros zawartych umów inicjuje Wydział Zarządzania Politechniki Lubelskiej. Umowy z partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego obejmują współpracę naukowo-techniczną oraz współdziałanie w zakresie przedsięwzięć edukacyjnych, szkoleniowych oraz przydatności wdrażania nowych rozwiązań technicznych, czy też kooperację w obszarze zwiększenia absorpcji innowacji oraz usług badawczo-rozwojowych, w celu wspólnej realizacji przedsięwzięć oraz projektów rozwojowych. Do przykładowych rezultatów takich partnerstw zaliczyć można między innymi zaangażowanie licznych pracowników Wydziału Zarządzania Politechniki Lubelskiej w realizację prac na rzecz startupów w ramach Wschodniego Akceleratora Biznesu, a także organizację Studenckiego Festiwalu Biznesu czy wydarzeń Finance Connects, WZ Expo, Forum Praktyków Biznesu, jak i cyklu spotkań OpenBiz (8 edycji). Inne efekty współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi jest działalność szkoleniowa, m.in. na rzecz PGE Dystrybucja o. Lublin, przygotowywanie wniosków o granty oraz wspólne występowanie o dotacje ze środków zewnętrznych, m.in. z Checly, Fundacją Książąt Lubomirskich oraz Luxmed Lublin sp. z o.o. W ramach zawartych aliansów powstają również prace koncepcyjne utworzenia nowego kierunku studiów podyplomowych nt. „Sztuczna inteligencja dla menedżera, w porozumieniu z Sii sp. z o.o. Ponadto prowadzona jest współpraca z Państwową Inspekcją Weterynaryjną w Puławach nad projektem GOSPOSTRATEG o roboczym tytule „Usprawnienie procesów obiegu i śladu biologicznego antybiotyków w instytucjach weterynaryjnych i środowisku”.

Uczelnia w odniesieniu do wizytowanego kierunku realizuje również wspólne projekty z otoczeniem społeczno-gospodarczym przy wykorzystaniu finansowania unijnego, jak np. Wschodni Akcelerator Biznesu 2 wraz z Puławskim Parkiem Naukowo-Technologicznym Sp. z o.o. Głównie założenie tego projektu obejmuje wsparcie rozwoju przedsiębiorczości w regionie poprzez mentoring, doradztwo oraz finansowanie startupów. W ramach Wschodniego Akceleratora Biznesu 2 pracownicy Wydziału Zarządzania Politechniki Lubelskiej prowadzą warsztaty, wykłady, konsultacje, uczestniczą jako eksperci w bootcamp'ach i podczas Demo Day, ponadto tworzą raporty i opracowania z zakresu badań potrzeb klientów, konsultują narzędzia do badań, przeprowadzają badania marketingowe oraz segmentacje klientów, analizy innowacyjności i konkurencyjności, analizy elementów strategii marketingowej, strategię sprzedaży, strategię cenową, przygotowują koncepcje testowania propozycji wartości i MVP - opracowują metodyki testów, analiz i projekcji finansowych. W projekcie uczestniczy 14 pracowników Wydziału Zarządzania jako eksperci, a także studenci studiów I i II stopnia na kierunku zarządzanie biorąc udział w wydarzeniach promujących projekt.

Wydział Zarządzania prowadzi zdywersyfikowaną współpracę z wieloma podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego. Przykładem tego typu współpracy są Targi Pracy WZ-EXPO zorganizowane w 2024 roku, w których wzięło udział 20 firm i instytucji: Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego Delegatura w Lublinie, Arcus Systemy Informatyczne Sp. z o.o., Bank Pekao S.A., Camp Leaders Poland, Castorama Polska Sp. z o.o., Centrum Medyczne Luxmed Sp. z o.o., Endorfina Platinium Lublin, Fundacja Aktywizacja, Fundacja Fuga Mundi, Izba Administracji Skarbowej w Lublinie, MEDISEPT, Miejski Urząd Pracy w Lublinie, OVB Allfinanz Polska Spółka Finansowa Sp. z o.o., Santander Bank Polska S.A., Simba Group Sp. z o.o., Sollers Consulting Sp. z o.o., Trilux Sp. z o.o., Urząd Miasta Lublin, Vistra Corporate Services Sp. z o.o., Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie.

Wiele innych projektów i inicjatyw zarówno ze strony pracowników Wydziału Zarządzania, jak i studentów odbywa się przy dużym udziale podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego. Należą do nich m.in.: XXXII Międzynarodowe Sympozjum Naukowe AI - szansa czy zagrożenie?, organizowane 22 maja 2024 r. przez Koło Naukowe Menedżerów przy udziale przedstawicieli firm Lingaroo, Preply, Syntea, czy cykl wydarzeń OpenBiz MeetUp - spotkania z praktykami biznesu, m.in. z DataArt, Fuzers, ROSIEK Solutions, KodoGrafia. Realizowane jest również Forum Praktyków Biznesu przy udziale takich firm jak np. Aliplast, Productive24. Wydział Zarządzania Politechniki Lubelskiej od 3 lat organizuje także Studencki Festiwal Biznesu - Przedsiębiorczy Student w ramach, którego studenci rozwiązują case studies zgłaszane przez firmy (m.in. Medisept, Szkoltex, ŻagielMed, Chemnovatic i inne). Realizowane jest również Forum Praktyków Biznesu (Aliplast, Productive24). Jest to innowacyjna inicjatywa mająca na celu połączenie potencjału akademickiego studentów z realnymi potrzebami przedsiębiorstw. Wydarzenie to stanowi platformę współpracy między środowiskiem naukowym a biznesowym, promując kreatywność, innowacyjność i praktyczne zastosowanie wiedzy. Festiwal skupia się na praktycznym podejściu do edukacji, gdzie studenci, pod opieką naukową nauczycieli, pracują nad rzeczywistymi problemami zgłoszonymi przez firmy z regionu lubelskiego. Proces ten obejmuje trzymiesięczną współpracę, w trakcie której zespoły studenckie opracowują innowacyjne rozwiązania problemów określonych przez firmy. Część zaproponowanych przez studentów rozwiązań została z powodzeniem zaimplementowana w praktyce biznesowej, jak np. optymalizacja działań z obszaru marketingu internetowego w firmie Szkoltex, optymalizacja przestrzeni biurowej w firmie Sii sp. z o.o. Powyższe potwierdza skuteczność i wartość tej formy kooperacji z interesariuszami zewnętrznymi.

Studenci mają również możliwość kontaktu z podmiotami i ich przedstawicielami w trakcie zajęć przewidzianych programem studiów lub dodatkowych spotkań i warsztatów. W ramach projektu

Politechniczna Sieć VIA CARPATIA oraz innych inicjatyw edukacyjnych na kierunku zarządzanie zrealizowano zajęcia prowadzone przez ekspertów branżowych. W semestrze zimowym 2023/2024 przeprowadzono zajęcia z udziałem praktyków z następujących przedmiotów: Zarządzanie strategiczne, Międzynarodowy PR, Marketing międzynarodowy, Design w marketingu oraz Makroekonomia. W 2024 r. w programie zajęć znalazły się tematy związane z prawem w zarządzaniu organizacjami społecznymi, uwarunkowaniami prowadzenia działalności gospodarczej w Unii Europejskiej, nowoczesnymi instrumentami biznesu oraz zarządzaniem zmianą i marką. Wszystkie zajęcia z praktykami wpisywały się w efekty uczenia się dla każdego z przedmiotów. Równocześnie, warsztaty zorganizowały takie podmioty jak: Onwelo (Dzień z Onwelo), Medisept (Tajemnica sukcesu przedsiębiorstwa i stawianie pierwszych kroków na rynku pracy), czy Wydział Strategii i Przedsiębiorczości Urzędu Miasta Lublin (cykliczne spotkania Kawiarenki - bezpłatne warsztaty organizowane przez najlepsze firmy z sektora nowoczesnych usług biznesowych). Studenci wyrazili bardzo pozytywną opinię na temat współpracy z otoczeniem zewnętrznym co w ich opinii ma bezpośrednie przełożenie na własny rozwój naukowy i zwiększa atrakcyjność kierunku i zajęć (wskazując takie jak np. Nowoczesne instrumenty biznesu, Badania operacyjne w zarządzaniu, Finansowanie przedsięwzięć biznesowych, Zarządzanie projektami), na które zapraszani byli przedstawiciele biznesu i praktycy co pozwalało im spojrzeć szerzej na zagadnienia przedstawiane na zajęciach.

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego opiniowali program kształcenia i efekty uczenia się na wizytowanym kierunku w ramach prac Rady Programowej kierunku zarządzanie, co pozwoliło na dostosowanie programu do realiów rynkowych. W efekcie wprowadzono zmodyfikowane efekty uczenia się, wprowadzono nowe przedmioty oraz zaktualizowano treści pozostałych zajęć. W tym gremium zrodziła się również propozycja nowej specjalności na studiach II stopnia: *Menedżer w gospodarce cyfrowej*, która odpowiada na potrzeby rynku pracy w obszarze transformacji cyfrowej i nowoczesnych narzędzi zarządzania. Wyniki rozmów z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego stanowiły inspirację do powstania publikacji autorstwa studentki kierunku zarządzanie oraz profesora uczelni pt. „Ocena luki kompetencyjnej studentów Wydziału Zarządzania Politechniki Lubelskiej”. Przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych pełnią istotną rolę jako członkowie rad programowych dla poszczególnych kierunków studiów. Takie rozwiązanie umożliwia celowane i merytoryczne zaangażowanie podmiotów zewnętrznych w proces doskonalenia programów kształcenia, partnerzy dobierani są adekwatnie do specyfiki kierunku (np. inne podmioty dla kierunku *finanse i rachunkowość*, inne dla kierunku *zarządzanie*, a jeszcze inne dla kierunku *sztuczna Inteligencja w biznesie*). W praktyce zapewnia to większą efektywność współpracy z pracodawcami, pozwalając na systematyczne dostosowywanie programów studiów do zmieniających się potrzeb rynku pracy. Współpraca ta ma charakter trwały i realny, a jej efekty są widoczne m.in. w modyfikacjach efektów uczenia się, sylwetki absolwenta, czy wdrażaniu nowych specjalności i przedmiotów.

W strukturach Uczelni poza Radą Programową kierunku zarządzanie funkcjonuje też Centrum Innowacji i Transferu Technologii Politechniki Lubelskiej (CIiTT PL), które jest jednostką ogólnouczelnianą Politechniki Lubelskiej zajmującą się wspomaganie komercjalizacji wyników badań naukowych oraz przedsiębiorczości, a także odpowiedzialną za kontakty Uczelni z biznesem oraz budowanie powiązań z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Jednostka działa w modelu turkusowej organizacji. Równocześnie, na poziomie Wydziału Zarządzania za współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym odpowiada prodziekan ds. kontaktów z otoczeniem społeczno-gospodarczym, Wydziałowe Centrum do spraw Współpracy z Otoczeniem Społeczno-Gospodarczym oraz Rada Biznesu

Wydziału Zarządzania (powołana zarządzeniem rektora, w trakcie formowania). Do zadań Wydziałowego Centrum ds. Współpracy z Otoczeniem Społeczno-Gospodarczym należy między innymi: nawiązywanie oraz podtrzymywanie kontaktów i relacji z interesariuszami Wydziału Zarządzania, komunikacja oferty dydaktycznej, badawczej i wdrożeniowej Wydziału Zarządzania oraz wyszukiwanie podmiotów potencjalnie zainteresowanych tą ofertą, w tym uczestnictwem we wspólnych projektach, rozpoznawanie potrzeb otoczenia gospodarczego, zarówno w perspektywie prac badawczych, jak również tworzenia i modyfikowania oferty dydaktycznej czy informowanie o ofercie badawczej i wdrożeniowej Wydziału Zarządzania innym jednostkom Politechniki Lubelskiej, organizowanie i wspieranie współpracy jednostek Wydziału Zarządzania z innymi jednostkami Politechniki Lubelskiej.

Uczelnia prowadzi okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym na forum pracowników Wydziału Zarządzania. Ponadto przeglądy mające charakter zarówno formalny, jak i praktyczny, są prowadzone przez Radę Programową kierunku. Wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji także programu studiów poprzez m.in. zmodyfikowane efekty uczenia się i zaktualizowanie treści zajęć, nowe specjalności, czy zajęcia prowadzone z udziałem praktyków. I tak oto w wyniku współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz sugestii pracodawców wprowadzono na studiach II stopnia nową specjalność *menedżer w gospodarce cyfrowej*, która odpowiada na potrzeby rynku pracy w obszarze transformacji cyfrowej i nowoczesnych narzędzi zarządzania. Na kierunku zarządzanie zostały uruchomione zajęcia prowadzone przez ekspertów zewnętrznych w ramach projektów takich, jak Politechniczna Sieć VIA CARPATIA. Przykładowe zajęcia prowadzone przez praktyków to m.in.: *zarządzanie strategiczne, marketing międzynarodowy, design w marketingu, zarządzanie zmianą czy prawo w zarządzaniu organizacjami społecznymi*. Ponadto realizowane są systematyczne badania opinii pracodawców i absolwentów. Biuro Karier Politechniki Lubelskiej prowadzi badania ankietowe oraz monitoruje losy absolwentów. Raporty te są wykorzystywane przez Radę Programową i Radę Dyscypliny do inicjowania modyfikacji programów studiów.

Uczelnia stosuje również narzędzia cyfrowe i komunikacyjne umożliwiające skuteczne utrzymanie i rozwój współpracy z interesariuszami zewnętrznymi nawet w przypadku czasowego ograniczenia funkcjonowania uczelni (np. w sytuacjach kryzysowych takich jak zagrożenie epidemiczne).

Osobami odpowiedzialnymi za współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym na poziomie Uczelni są Prorektor ds. cyfryzacji i komercjalizacji Politechniki Lubelskiej oraz Dyrektor Centrum Innowacji i Transferu Technologii Politechniki Lubelskiej. Natomiast na poziomie Wydziału Zarządzania Politechniki Lubelskiej za kooperację z interesariuszami zewnętrznymi odpowiada Prodziekan Wydziału Zarządzania ds. kontaktów z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz Kierownik Wydziałowego Centrum Współpracy z Otoczeniem Społeczno-Gospodarczym. Posiadają oni odpowiednie kwalifikacje i kompetencje w zakresie kooperacji z interesariuszami zewnętrznymi wizytowanego kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kooperanci Uczelni są reprezentantami różnorodnych instytucji (administracji publicznej, przemysłu, biznesu, NGO, firm technologicznych), co zapewnia szeroką perspektywę i zgodność z celami kształcenia na kierunku zarządzanie. Współpraca ta przekłada się na aktualność treści kształcenia, nowe specjalności i dopasowanie efektów uczenia się do wymagań rynkowych. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma charakter systemowy i trwały – prowadzona jest przez dedykowane jednostki. Wykorzystywane są różnorodne formy współpracy: umowy partnerskie, warsztaty, konsultacje, realizacja wspólnych projektów. Regularnie odbywają się przeglądy współpracy oraz systematyczne spotkania z interesariuszami w ramach Rady Programowej wizytowanego kierunku, co przekłada się na modyfikacje programu studiów. Uczelnia prawidłowo dobiera interesariuszy – są oni dopasowani do specyfiki kierunku i aktywnie uczestniczą w procesie kształcenia (np. prowadzą zajęcia, warsztaty, konsultują programy studiów, uczestniczą w Radzie Programowej). Formy współpracy z interesariuszami zewnętrznymi są praktyczne i dostosowane do realiów dydaktycznych: projekty case studies realizowane w odpowiedzi na zapotrzebowanie firm, wydarzenia i warsztaty z firmami, itp. Przekłada się to na osiąganie zakładanych efektów uczenia się i realne przygotowanie absolwentów do potrzeb rynku pracy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Analizując sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku zarządzanie należy stwierdzić, że rodzaj i zakres internacjonalizacji procesu nauczania są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Przede wszystkim w „Strategii rozwoju Politechniki Lubelskiej na lata 2021-2028” przyjętej Uchwałą Nr 38/2021/VIII Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 28 października 2021 r. wyeksponowano potrzebę umiędzynarodowienia prowadzonych badań naukowych i publikacji oraz pozyskiwania studentów obcokrajowców i zagranicznych profesorów wizytujących.

Umiędzynarodowieniu sprzyjają zajęcia z języka obcego (do wyboru: angielski, niemiecki), prowadzone we właściwym wymiarze przez lektorów Studium Języków Obcych Politechniki Lubelskiej. Lektoraty rozpoczynają się od pierwszego semestru studiów I stopnia oraz od drugiego semestru na studiach II

stopnia, co pozwala studentom osiągnąć znajomość języka obcego odpowiednio na poziomie B2 lub B2+ według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

W celu nabycia kompetencji językowych przewidziano zajęcia ćwiczeniowe z języka obcego realizowane przez cztery kolejne semestry na studiach licencjackich (po 30 godz. lektoratu na semestr w przypadku studiów stacjonarnych i po 20 dla studiów niestacjonarnych - 8 ECTS) i przez dwa semestry na studiach magisterskich (również po 30 godz. lektoratu na semestr w przypadku studiów stacjonarnych i po 20 godzin dla studiów niestacjonarnych – 4 ECTS). Lektoraty prowadzone są w niewielkich grupach, co sprzyja jakości kształcenia. Studenci mają też możliwość uczestnictwa w kursach językowych przygotowujących do międzynarodowych egzaminów certyfikacyjnych, takich jak TOEIC, LanguageCert LTE czy Mondiale Technical English.

Znaczna część kadry posiada kompetencje do nauczania w języku angielskim. Oferta dydaktyczna Wydziału Zarządzania dla studentów przyjeżdżających w ramach programu międzynarodowej wymiany Erasmus + obejmuje w semestrze zimowym 11 zajęć na studiach I stopnia i 9 na studiach II stopnia. Z kolei w semestrze letnim jest to po 10 zajęć na studiach licencjackich i magisterskich.

Władze Politechniki Lubelskiej oraz Wydziału Zarządzania stwarzają studentom i kadrze akademickiej ocenianego kierunku zarządzanie dobre warunki w zakresie umiędzynarodowienia kształcenia. Przede wszystkim podejmują szereg aktywności związanych z internacjonalizacją, które są związane głównie z mobilnością studentów i pracowników w ramach programu Erasmus+. W strukturze Uczelni funkcjonuje Biuro Kształcenia Międzynarodowego oraz wydziałowi koordynatorzy ds. studentów wyjeżdżających w ramach wymiany międzynarodowej na studia oraz ds. studentów wyjeżdżających w ramach wymiany międzynarodowej na praktyki. Ponadto powołano Wydziałową Komisję ds. kwalifikacji studentów na wyjazdy na studia i praktyki w ramach programów wymiany międzynarodowej. Działania podejmowane w ramach realizacji projektu Erasmus, to w stosunku do studentów przyjeżdżających m.in.:

- analiza dotychczasowej i przygotowanie nowej oferty edukacyjnej Wydziału, która następnie podlega akceptacji Rady Wydziału;
- analiza i zaakceptowanie aplikacji studentów przyjeżdżających w ramach wymiany międzynarodowej;

Nauczyciele akademicy Wydziału Zarządzania, wspólnie z pracownikami Biura Kształcenia Międzynarodowego podejmują działania promocyjne dotyczące programów wymiany międzynarodowej. Koordynatorzy wydziałowi są odpowiedzialni między innymi za sprawdzenie poprawności dokumentacji przygotowanej przez studentów oraz przyjmowanie dokumentów aplikacyjnych osób ubiegających się o prawo udziału w programie.

Aktywność w zakresie umiędzynarodowienia kształcenia na ocenianym kierunku zarządzanie w ostatnich latach obrazuje poniższa tabela.

Rok akademicki	Studenci kierunku <i>zarządzanie</i>		Nauczyciele akademicy	
	Wyjeżdżający	przyjeżdżający	wyjeżdżający	przyjeżdżający
2022/2023	4	32	27 - realizacja zajęć	9 - realizacja zajęć 2 - szkolenia
2023/2024	4	32	8 - realizacja zajęć	5 - realizacja zajęć
2024/2025	0	46	13 - realizacja zajęć	1 - realizacja zajęć

Wydział od niemal 25 lat aktywnie uczestniczy w wymianie akademickiej w ramach programu Erasmus (wcześniej Socrates). Zawarte w powyższej tabeli dane dotyczą nauczycieli akademickich, którzy uczestniczyli w wymianie w ramach programu Erasmus+ w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych. Ponadto kadra Wydziału w okresie minionych trzech lat aktywnie uczestniczyła w różnych formach działalności międzynarodowej, realizując zadania naukowe, dydaktyczne oraz organizacyjne. Wśród tych aktywności są:

1. Udział w międzynarodowych konferencjach naukowych zgłosiło łącznie 15 wykładowców (każdy z nich miał od 1 do 8 wystąpień podczas tych konferencji);
2. Wspólne publikacje naukowe (w liczbie 7) realizowane w ramach współpracy międzynarodowej;
3. Członkostwa w komisjach doktorskich na zagranicznych uczelniach (5 razy);
4. Udział w międzynarodowym projekcie Horyzont (3 wykładowców).

Zakres i skala umiędzynarodowienia kształcenia na ocenianym kierunku zarządzania jest również pochodną umów partnerskich z zagranicznymi uczelniami, co umożliwia studentom oraz nauczycielom akademickim udział w programach wymiany międzynarodowej, w tym Erasmus+. Studenci mają możliwość realizowania części studiów w 48 uczelniach partnerskich, głównie w krajach takich, jak: Hiszpania, Portugalia, Niemcy, Włochy, Grecja, Litwa, Łotwa czy Turcja. Ich pełną listę zawarto w raporcie samooceny w tabeli 7.1.

Ważnym aspektem działalności Wydziału Zarządzania w zakresie umiędzynarodowienia jest pozyskanie profesorów - cudzoziemców do realizacji zajęć. Z inicjatywą nawiązania współpracy może wystąpić zarówno sam zainteresowany, jak również rekomendujący go pracownik Wydziału. Procedura wyboru zgłoszonych kandydatów do prowadzenia zajęć w języku angielskim obejmuje ocenę merytoryczną i formalną złożonych dokumentów. W przypadku uzyskania formalnej akceptacji, kandydatura wykładowcy zagranicznego przedstawiana jest Radzie Wydziału, a następnie poddawana głosowaniu. Z tabel 7.2 i 7.3 raportu samooceny wynika, że liczba wykładów gościnnych zrealizowanych w ostatnich trzech latach przez zagranicznych wykładowców na Wydziale Zarządzania wynosi 21, a liczba nauczycieli akademickich Wydziału Zarządzania, którzy wyjechali do uczelni partnerskich w celu prowadzenia zajęć wynosi 15. Niektórzy z nich wyjechali kilkakrotnie, stąd łączna liczba wyjazdów wynosi 46.

Regulacje dotyczące przyjmowania profesorów-cudzoziemców celem przeprowadzenia zajęć dydaktycznych dla studentów Politechniki Lubelskiej precyzuje Zarządzenie Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 2 listopada 2022 roku. Z kolei zasady kwalifikowania i kierowania studentów na wyjazdy do innej uczelni lub instytucji w celu realizacji części studiów lub praktyki zostały doprecyzowane w zarządzeniu Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 25 lutego 2016 roku.

Reasumując powyższe informacje należy stwierdzić, że Uczelnia stwarza sprzyjające warunki do udziału w międzynarodowej wymianie studentów i pracowników oraz przygotowuje studentów do aktywnego uczestnictwa w międzynarodowym procesie kształcenia i komunikacji. Prowadzone są także okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, a ich rezultaty są wykorzystywane do intensyfikacji dotychczasowych działań. Ocena stopnia umiędzynarodowienia jest przeprowadzana na poziomie Uczelni na podstawie danych przygotowywanych przez Biuro Kształcenia Międzynarodowego oraz Dział Kształcenia. Informacje dotyczące mobilności studentów i nauczycieli akademickich w ramach programów międzynarodowych pozwalają na wyznaczenie odpowiedniej polityki Władz Uczelni

i Wydziału w tym zakresie. Wnioski publikowane są między innymi w corocznym sprawozdaniu z działalności Uczelni za dany rok akademicki.

Oceniając skalę umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku zarządzanie trzeba również podkreślić, że z perspektywy tegoż kierunku istotne znaczenie ma Uchwała Nr 28/2024/V Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 25 kwietnia 2024 r. Na jej mocy zniesiono nabór na studia prowadzone w języku angielskim. Zostały one zainicjowane w 2019 roku na II stopniu na kierunku zarządzanie, jednak ze względu na skutki pandemii, rezultaty regulacji prawnych związanych z uzyskiwaniem wiz przez studentów oraz inne uwarunkowania organizacyjne obecnie zrezygnowano z prowadzenia naboru – ostatni nabór miał miejsce w roku akademickim 2023/2024. Decyzja ta wynikała z kilku powodów. Program studiów w języku angielskim był kopią programu studiów, realizowanych w języku polskim, co ograniczało jego atrakcyjność dla kandydatów zagranicznych (np. treści przedmiotów odnosiły się głównie do warunków polskich: zarządzanie w administracji publicznej, zarządzanie w organizacjach non profit, prawne aspekty zarządzania organizacjami społecznymi itd.). Dodatkowo, część kadry akademickiej Wydziału Zarządzania nie wyraziła gotowości do prowadzenia zajęć w języku obcym, co w praktyce skutkowało koniecznością angażowania wykładowców z zagranicznych jednostek. Dodatkowo, profesorowie zagraniczni realizujący proces dydaktyczny wnioskowali o organizację zajęć na formę on-line, jednak program studiów nie przewidywał nauczania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Ponadto corocznie obserwowano malejące zainteresowanie studiowaniem na tym kierunku - nabory były niewielkie, a oferta nie przyciągała studentów przyjeżdżających w ramach programu międzynarodowej wymiany studentów Erasmus+, którzy rzadko wybierali te zajęcia jako część swojego planu studiów. Ponadto kandydaci z krajów azjatyckich często nie otrzymywali prawa do stałego pobytu w Polsce w celu rozpoczęcia studiów i tym samym nie mogli ich podjąć. Wskutek tych okoliczności Rada Wydziału uznała dalsze prowadzenie studiów za niezasadne. Pomimo tego aktualnie realizowane są prace koncepcyjne nad opracowaniem dokumentacji dla anglojęzycznych studiów I stopnia na kierunku International Business Management. W ramach tych przygotowań dotychczas opracowano sylwetkę absolwenta, efekty uczenia się oraz zarys siatki przedmiotów. Kierunek ten został także uwzględniony w Uchwale Nr 28/2025/IV Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 24 kwietnia 2025 r. w sprawie warunków, trybu i terminów rekrutacji dla studiów rozpoczynających się w roku akademickim 2026/2027. Planowane uruchomienie kierunku stanowi zatem istotny element strategii umiędzynarodowienia oferty dydaktycznej Wydziału.

Władze Wydziału podejmują działania zmierzające do rozwoju międzynarodowej współpracy edukacyjnej. Trwają rozmowy z partnerami zagranicznymi (konkretnie z Uniwersytetem Ekonomicznym w Bratysławie) w sprawie wspólnych programów kształcenia oraz podwójnych dyplomów. Prowadzone są także działania mające na celu nawiązanie współpracy z uczelniami spoza Polski - zarówno w Europie, jak i poza jej granicami - w celu budowania kanałów rekrutacyjnych oraz zwiększania mobilności akademickiej studentów i nauczycieli akademickich. Rozważane są również możliwości rozszerzenia oferty krótkoterminowych programów edukacyjnych (np. szkoły letnie, kursy) oraz wspólnych inicjatyw badawczo-dydaktycznych w ramach międzynarodowych projektów grantowych.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Oceniając realne warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku zarządzanie należy stwierdzić, że rodzaj i zakres internacjonalizacji procesu nauczania są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Prowadzone na poziomie Politechniki Lubelskiej oraz Wydziału Zarządzania działania sprzyjają umiędzynarodowieniu nauczania na kierunku zarządzanie - studia pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim. Uczelnia utrzymuje współpracę z 48 uczelniami partnerskimi. Uczestniczy także w programie Erasmus+ oraz stwarza warunki do wyjazdów zagranicznych dla studentów i nauczycieli akademickich, w tym warunki do mobilności wirtualnej. Umiędzynarodowienie kształcenia odbywa się głównie poprzez uczestnictwo nauczycieli akademickich w wykładach prowadzonych za granicą oraz udział we wspólnych konferencjach i publikacjach naukowych. Ważnym aspektem umiędzynarodowienia kształcenia na ocenianym kierunku zarządzanie jest również pozytywnie oceniana mobilność studentów, a szczególnie liczba studentów przyjeżdżających.

W Uczelni prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku zarządzanie, a ich wyniki są wykorzystywane do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia. Władze Wydziału Zarządzania planują działania na rzecz intensyfikacji internacjonalizacji kształcenia, mimo że w ostatnim czasie zrezygnowano z kontynuacji naboru kandydatów na studia stacjonarne II stopnia na kierunku zarządzanie, gdzie zajęcia realizowane były w języku angielskim. Planuje się bowiem, w horyzoncie 1,5 roku, uruchomienie kierunku International Business Management na studiach I stopnia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Na kierunku zarządzanie wsparcie studentów zapewnione jest w sposób stały i kompleksowy przy wykorzystaniu zróżnicowanych i dostosowanych do charakterystyki kierunku form wsparcia. Za jego zapewnienie odpowiadają władze Wydziału Zarządzania Politechniki Lubelskiej przy wsparciu władz uczelni, opiekun roku, kadra dydaktyczna, pracownicy administracyjni reprezentujący różne jednostki

(w tym między innymi wydziałowego dziekanatu, Biura Karier, Biblioteki, Biura Kształcenia Międzynarodowego, Biura Spraw Studenckich i innych), Samorząd Studencki Politechniki Lubelskiej (wraz z samorządem wydziałowym) oraz inne osoby i jednostki związane z uczelnią i wydziałem. Uczelnia zapewnia studentom stały dostęp do materiałów dydaktycznych za pomocą dedykowanej dla Wydziału Zarządzania platformy Moodle i MS Teams. W opinii studentów wyrażonej podczas spotkania z Zespołem Oceniającym, wsparcie zapewniane na kierunku zarządzanie spełnia ich oczekiwania oraz potrzeby oraz stanowi istotny element w całym procesie kształcenia. Istotnym podkreślenia jest fakt, iż w opinii Zespołu Oceniającego, władze wydziału oraz kadra akademicka wyjątkowo indywidualnie podchodzą do studentów, jak również zauważają budzące niepokój zachowania studentów i podejmują działania mające na celu pomóc. Przykładem tego typu podejścia są sytuacje opisane Zespołowi Oceniającemu podczas wizytacji, między innymi pomoc studentowi znajdującemu się w trudnej sytuacji życiowej po śmierci rodzica. Dzięki indywidualnemu podejściu, studentowi zapewniono wsparcie w dalszej kontynuacji nauki oraz uzyskał pomoc w otrzymaniu wsparcia finansowego.

W ramach wsparcia studentów zapewnione zostały metody pozwalające na przygotowanie i udział w szeroko rozumianej działalności naukowej. Studenci kierunku zaangażowani są w prace kół naukowych funkcjonujących na Wydziale Zarządzania Politechniki Lubelskiej - między innymi Koło Naukowe Human Centered Management, Koło Naukowe Menadżerów, Koło Naukowe "Pollub.My Marketing" i innych. Zdaniem studentów oraz Zespołu Oceniającego, koła naukowe otrzymują wsparcie na wysokim poziomie, co pozwala na realizację wielu inicjatyw o charakterze naukowym - OpenBiz MeetUp, Future Woman, Forum Praktyków Biznesu, XXXII Międzynarodowe Sympozjum Naukowe pn. „AI - szansa czy zagrożenie?” i inne. Koła naukowe mają możliwość pozyskania środków finansowych zarówno od uczelni (na przykład w ramach realizowanego trzy razy w roku konkursu władz rektorskich na najlepsze inicjatywy), jak również od firm i przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. Studenci podczas spotkania wskazali, że pozyskiwanie zewnętrznego finansowania jest wspierane przez wydział i uczelnię oraz stanowi istotny element całościowego wsparcia działalności kół naukowych. Koła naukowe mogą również liczyć na bieżące wsparcie opiekuna oraz wsparcie organizacyjne, które zapewnia możliwość skorzystania z infrastruktury uczelni do realizacji studenckich inicjatyw. Istotnym podkreślenia w tym obszarze jest zdanie studentów wyrażone podczas spotkania z zespołem oceniającym - studenci bardzo pozytywnie oceniają zaangażowanie uczelni i stałą gotowość do wspierania inicjatyw kół naukowych, szczególnie wskazując na duże wsparcie w procesie powoływania nowych kół. Wsparcie studentów uwzględnia również instrumenty zapewniające wsparcie dla samodzielnych inicjatyw studenckich o charakterze naukowym. Efektem indywidualnego podejścia pracowników uczelni zapewniających wsparcie studentów są między innymi publikacje współtworzone ze studentami (na przykład *"Evaluation of the Impact of the BANI World on Small Business Innovation Activities"* opublikowany w *European Research Studies Journal*), artykuły (między innymi *"Ocena uwarunkowań przedsiębiorczości na Lubelszczyźnie"*) i inne aktywności o charakterze naukowym. Studenci kierunku zarządzanie mają również możliwość brania udziału w wydarzeniach o charakterze naukowym, między innymi *Studencko-Doktoranckiej Konferencji "Człowiek w biznesie. Perspektywa interdyscyplinarna"*, podczas której jedna ze studentek kierunku została nagrodzona I miejscem za najlepsze wystąpienie.

Na kierunku funkcjonują różne metody motywowania do osiągania lepszych wyników uczenia się oraz instrumenty wsparcia studentów wybitnych. Do przykładowych inicjatyw zalicza się między innymi konkurs "Student-stażysta" (zapewniający roczny płatny staż na uczelni), jak również możliwość udziału w zespołach projektowych (co zaowocowało dwoma monografiami w ostatnich 2 latach). Studenci

wskazali, że są zachęceni do udziału w konkursach (często otrzymując nagrody), jako przykład wskazując konkurs im. prof. R. Głowackiego oraz konkursy organizowane przez Urząd Miasta Lublina i prezydenta miasta. Do istotnych elementów w tym obszarze zalicza się również stypendium Rektora, przyznawane za wybitne osiągnięcia naukowe, artystyczne lub sportowe, Stypendium Marszałka Województwa Lubelskiego, Stypendium biznesowe (którego fundatorem jest Miasto Lublin) oraz inicjatywa Santander Open Academy. Studenci wyróżniający się osiągnięciami lub wynikami mogą ubiegać się o zgodę na studiowanie w trybie Indywidualnego Planu Studiów lub Indywidualnej Organizacji Studiów. W ramach oferowanego wsparcia istotnym zauważenia jest działalność uczelnianego Biura Karier, który aktywnie wspiera studentów kierunku zarządzanie, oferując między innymi doradztwo zawodowe, szkolenia, warsztaty oraz dostęp do ofert pracy, staży i praktyk. Jednostka organizuje również targi pracy oraz spotkania z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, co zdaniem studentów ułatwia nawiązywanie kontaktów zawodowych i poznawanie realiów rynku pracy. Studenci korzystając ze wsparcia jednostki mają możliwość rozwoju kompetencji miękkich co zwiększa ich atrakcyjność w oczach pracodawców, a w dalszej perspektywie wpływa na rozwój ścieżki zawodowej. Studenci kierunku zarządzanie mają możliwość uczestnictwa w aktywnościach wychodzących poza program studiów w ramach różnych organizacji i inicjatyw funkcjonujących na uczelni i wydziale - jako przykład można wskazać między innymi Zespół Pieśni i Tańca Politechniki Lubelskiej, Akademicki Związek Sportowy, Yacht Club i inne..

Na wizytowanym kierunku zapewniono możliwość składania skarg i wniosków w ramach funkcjonujących procedur. Studenci na spotkaniu z zespołem oceniającym poinformowali, że mają możliwość zgłosić się bezpośrednio do władz dziekańskich (szczególnie wskazując rolę prodziekana ds. studenckich), do opiekuna roku, do pracowników dziekanatu, jak również - w zależności od charakteru sprawy, do przedstawicieli kadry akademickiej. W procesie składania skarg i wniosków, do dyspozycji studentów pozostają również przedstawiciele Samorządu Studenckiego Wydziału Zarządzania. Sprawy rozpatrywane są na bieżąco, bez zbędnej zwłoki, natomiast władze dziekańskie przekazały, że sytuacje zgłaszania spraw konfliktowych lub skarg zdarzają się bardzo rzadko. Procedury w tym zakresie zostały jasno i szczegółowo opisane w dokumencie *“Rozwiązywanie sytuacji konfliktowych w Wydziale Zarządzania”*. Dokument zawiera opis procedur w różnych sytuacjach, które mogą pojawić się w ramach cyklu kształcenia na ocenianym kierunku.

W ramach wsparcia studentów realizowane są działania informacyjne, w tym związane również z zapewnieniem bezpieczeństwa. Poza obowiązkowym kursem BHP, studenci rozpoczynający studia mają możliwość udziału w spotkaniu informacyjnym, podczas którego przedstawiane są wszystkie niezbędne informacje związane z procesem kształcenia. Przedstawiane są poszczególne osoby i jednostki, które zapewniają wsparcie studentom kierunku zarządzanie. Spotkanie poza przekazaniem niezbędnych informacji, stanowi, w opinii studentów wyrażonej podczas spotkania z Zespołem Oceniającym, okazję do integracji i adaptacji w uczelni. Samorząd Studencki podczas spotkania organizuje obowiązkowe - wynikające z zapisów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce - szkolenie z praw i obowiązków studentów. Uczelnia oraz wydział podejmują działania na rzecz zapobiegania wszelkim formom dyskryminacji, przemocy i mobbingu. Na politechnice Lubelskiej funkcjonują odpowiednie procedury, między innymi *Procedura postępowania w przypadku podejrzenia mobbingu* oraz *Procedura postępowania w celu przeciwdziałania dyskryminacji*. Rektor Politechniki Lubelskiej powołał swojego pełnomocnika odpowiedzialnego za zapewnienie równości, pełnomocnika ds. społecznej odpowiedzialności, pełnomocnika ds. otwartego dostępu oraz Zespół do wdrożenia i monitorowania planu równości płci (wraz ze wspomnianym planem).

Wsparcie studentów uwzględnia zindywidualizowane wsparcia dla studentów znajdujących się stale lub przejściowo w trudnej sytuacji życiowej. Zapewnione zostało wsparcie socjalno-bytowe w formie stypendium socjalnego, zapomogi oraz stypendium dla osób z niepełnosprawnościami. Uczelnia zapewnia bezpłatne wsparcie psychologiczne dla studentów w formie spotkań stacjonarnych lub on-line realizowanych przez Centrum Wsparcia Politechniki Lubelskiej. Studenci z niepełnosprawnościami lub (zgodnie z zapisami Regulaminu studiów) „w szczególnych przypadkach” mogą uzyskać zgodę dziekana na Indywidualną Organizację Studiów. W ramach realizowanych form wsparcia, uczelnia zapewnia wsparcie osobom z niepełnosprawnościami, które to koordynowane jest przez pełnomocnika rektora ds. Osób Niepełnosprawnych. Pełnomocnik zapewnia kilka form kontaktu, aby zapewnić komfort osobom potrzebującym pomocy. Po analizie sytuacji, uczelnia zapewnia zindywidualizowane metody wsparcia ukierunkowane na równanie szans i zapewnienie pełnego uczestnictwa w procesie kształcenia. Do wspomnianych wyżej metod należą między innymi dostosowanie metod nauczania, adaptacja formy egzaminu, zapewnienie odpowiedniej formy materiałów dydaktycznych, dostosowanie planu zajęć i inne. Zasady i wytyczne związane z zapewnieniem dostępności są jasno i szczegółowo opisane w *Polityce dostępności w Politechnice Lubelskiej*. Podejmowane są również działania na rzecz dostępności i likwidacji barier w ramach projektu „Uczelnia dostępna – program rozwoju Politechniki Lubelskiej”.

Sprawy administracyjne oraz związane z szeroko rozumianą obsługą studentów są w głównej mierze realizowane przez wydziałowy dziekanat. Analiza funkcjonowania jednostki pozwala stwierdzić, że zarówno godziny otwarcia, jak również zakres działania są dostosowane do potrzeb studentów kierunku zarządzanie. Studenci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym bardzo pozytywnie wypowiadali się na temat dziekanatu, jak również innych jednostek funkcjonujących na wydziale i uczelni. Wskazywali przede wszystkim na serdeczne podejście pracowników administracyjnych, profesjonalizm i jakość zapewnianego wsparcia oraz indywidualne podejście do studentów. Sprawy administracyjne wspierane są przez uczelniany system eHMS co znacząco wpływa na usprawnienie procesów w tym zakresie. W celu doskonalenia jakości obsługi spraw administracyjnych, studenci cyklicznie biorą udział w ankietowej ocenie pracy dziekanatu.

Na Wydziale Zarządzania funkcjonuje Samorząd Studentów Wydziału Zarządzania wchodzący w skład ogólnouczelnianego Samorządu Studentów Politechniki Lubelskiej. Do głównych zadań wydziałowego samorządu należy przede wszystkim reprezentowanie studentów przed władzami dziekańskimi i pracownikami wydziału. Przedstawiciele gremium podczas spotkania z Zespołem Oceniającym pozytywnie wypowiedzieli się na temat współpracy z przedstawicielami wydziału, wskazując przede wszystkim na otwartość i gotowość do kooperacji ze studentami. Członkowie samorządu, jako reprezentanci studentów, mają swoich przedstawicieli w gremiach i zespołach zarówno na poziomie uczelnianym, jak i wydziałowym - są to między innymi Senat, Rada Wydziału Zarządzania, Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowa Komisja ds. Kształcenia. W opinii studentów, przedstawicielstwo w gremiach uczelnianych stanowi istotny element w zakresie realizacji głównego zadania, to jest reprezentowania studentów wydziału. Studenci mają zapewnione wsparcie w zakresie organizacyjnym (pomieszczenie do wyłącznego użytku, zapewnienie materiałów biurowych i wyposażenia), jak również finansowym w ramach wsparcia władz dziekańskich na rzecz organizowanych inicjatyw.

Wsparcie studentów na kierunku zarządzanie podlega monitoringowi i ewaluacji. Podstawową formą monitoringu są badania ankietowe, w których studenci mogą wypowiedzieć się zarówno na temat zajęć dydaktycznych, prowadzących, jak również w sprawie infrastruktury, systemu informacyjnego, jakości

zapewnianych form wsparcia studentów i innych aspektów związanych z realizowanym procesem kształcenia. Poza sformalizowaną formą wchodzącą w skład Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, władze dziekańskie i osoby związane z Wydziałem Zarządzania prowadzą monitoring w tym zakresie w ramach nieformalnych rozmów i spotkań ze studentami. Władze dziekańskie, w opinii Zespołu Oceniającego, przykładają wysoką wagę do wniosków prowadzonego monitoringu i stale podejmują działania, aby - w miarę możliwości - podjąć działania doskonalące lub naprawcze. Prowadzony monitoring ma swój efekt zarówno w publikowanych raportach, jak również realnych działań - jako przykład można wskazać między innymi modyfikację kwestionariuszy oceny zajęć, aranżację przestrzeni zewnętrznej, zmianę wykorzystywanego oprogramowania na zajęciach i inne, istotne z perspektywy zapewnianego wsparcia studentów inicjatywy.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się sformalizowanie procedury wsparcia studentów z niepełnosprawnościami w zakresie likwidacji barier, jakie mogą wystąpić przy korzystaniu przez tę grupę osób z narzędzi i metod nauczania na odległość, by wyrównać szanse edukacyjne tych studentów i zapewnić skuteczne wsparcie osób z niepełnosprawnościami.	Uczelnia podjęła działania na rzecz realizacji zalecenia, czego efektem są prawidłowo funkcjonujące, zindywidualizowane metody wsparcia osób z niepełnosprawnościami, które cechują się indywidualnością oraz efektywnością w zakresie wyrównywania szans i zapewnienia udziału w procesie kształcenia, za których koordynację odpowiada pełnomocnik rektora. Zasady i wytyczne związane z zapewnieniem dostępności są jasno i szczegółowo opisane w <i>Polityce dostępności w Politechnice Lubelskiej</i> . Podejmowane są również działania na rzecz dostępności i likwidacji barier w ramach projektu „Uczelnia dostępna – program rozwoju Politechniki Lubelskiej”.	Zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na kierunku zarządzanie funkcjonuje system wsparcia wyróżniający się starannie przygotowanymi instrumentami wsparcia, które ocenia się jako zindywidualizowane. W opinii studentów, zapewniane wsparcie spełnia ich potrzeby i oczekiwania, co bezpośrednio wpływa na jakość procesu kształcenia. Wsparcie studentów uwzględnia możliwość podejmowania przez studentów działań o charakterze naukowym oraz udziału w inicjatywach naukowych i badawczych, wsparcie w wejściu na rynek pracy, jak również działania motywujące i gratyfikujące osoby wyróżniające się. Zapewnione zostało wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami i dla studentów znajdujących się chwilowo lub stale w trudnej sytuacji życiowej. Studenci wizytowanego kierunku mają możliwość uczestniczenia w różnych aktywnościach o zróżnicowanym charakterze, między innymi sportowym, kulturalnym, społecznym i innych. Uczelnia i wydział prowadzą działania informacyjne na rzecz bezpieczeństwa i adaptacji nowych studentów, jak również - w ramach szczegółowo opisanych procedur - zapewniają możliwość zgłaszania skarg i wniosków. Zapewnione jest wsparcie administracyjne, które w opinii studentów jest zgodne z ich potrzebami i pozwala na bezproblemowe załatwianie różnych spraw. Zarówno samorząd studencki, jak i koła naukowe oraz organizacje studenckie są otoczone wsparciem w zakresie realizowanych inicjatyw. Wsparcie studentów i jego elementy składowe podlegają monitoringowi zarówno poprzez badania ankietowe, jak również nieformalnie w ramach rozmów z przedstawicielami uczelni. Monitoring pozwala na scharakteryzowanie potrzeb i kwestii, co stanowi podstawę do wdrażania działań naprawczych i doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Stwierdza się, że publiczny dostęp do informacji o kierunku zarządzanie jest zapewniany w sposób umożliwiający bezproblemowe pozyskanie informacji. Informacja przekazywana jest wielotorowo, uwzględniając w tym między innymi portal i witryny Politechniki Lubelskiej i Wydziału Zarządzania, Biuletyn Informacji Publicznej, media społecznościowe, tablice informacyjne w uczelni, narzędzia kontaktu ze studentami (poczta mail, MS Teams), jak również bezpośrednio od pracowników poszczególnych jednostek administracyjnych. Treści dostarczane w ramach publicznego dostępu ocenia się jako aktualne i kompletne, a sposób ich prezentacji umożliwia łatwy dostęp do zasobów niezależnie od czasu, miejsca czy rodzaju używanego urządzenia i oprogramowania. W opinii interesariuszy wyrażonej podczas wizytacji, materiały spełniają oczekiwania, a forma ich pozyskiwania jest oceniana jako przejrzysta i klarowna. Strony internetowe dostosowane są do większości wytycznych WCAG i są na bieżąco audytowane i doskonalone w tym zakresie.

Materiały zapewniane w ramach publicznego dostępu do informacji o kierunku, uwzględniają wiele danych i informacji, w skład których wchodzi między innymi cele kształcenia, program studiów, sylabusy, informacje na temat rekrutacji (wymagania wobec kandydatów, warunki i kryteria, harmonogram), efekty uczenia się, opis procesu dydaktycznego oraz systemu oceniania, zasady dyplomowania, możliwości dalszego kształcenia, w tym informacje na temat potencjalnego zatrudnienia absolwentów, a także informacje o uzyskiwanych kwalifikacjach i tytułach zawodowych. Informacja ta, poza bezkontaktowymi formami jej pozyskania, jest dostępna również u pracowników administracyjnych, którzy bazując na aktualnej wiedzy przekazują potrzebne materiały i dane. Jakość zapewnianego dostępu podlega bieżącej ewaluacji - zarówno w ramach badania ankietowego wchodzącego w skład Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, jak również w ramach stałego monitoringu prezentowanych treści pod kątem ich aktualności i kompletności. Na poziomie wydziałowym, za udostępnianie treści na prośbę poszczególnych jednostek i osób odpowiada jeden z pracowników Wydziału Zarządzania. Na poziomie uczelnianym, za cały system informacyjny odpowiada uczelniane Centrum Komunikacji i Marketingu. Odbiorcy informacji o studiach mają możliwość zgłaszania swoich uwag i propozycji bezpośrednio do władz dziekańskich lub pracowników administracyjnych Wydziału Zarządzania.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Materiały informacyjne związane z kierunkiem zarządzanie oraz informacje na temat procesu kształcenia, uczelni oraz wydziału są prezentowane publicznie w ramach różnych metod komunikacji. Informacje i materiały ocenia się jako kompletne i aktualne. W ramach prowadzonych kanałów, interesariusze (w tym osoby ze szczególnymi potrzebami) w nieskrępowany sposób mają dostęp do przejrzystych treści. Publiczny dostęp do informacji o studiach podlega stałej opiece oraz bieżącej ewaluacji - na poziomie wydziałowym przez pracownika Wydziału Zarządzania, a na poziomie uczelnianym przez Centrum Komunikacji i Marketingu. Ewaluacja poza bieżącym monitoringiem uwzględnia również cykliczne badania ankietowe oraz bezpośredni kontakt z interesariuszami informacji o kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Zespół oceniający w ramach analizy polityki jakości Uczelni na kierunku zarządzanie wykraczającej poza informacje zawarte w raporcie samooceny: (1) odbył spotkanie z osobami odpowiedzialnymi za wewnętrzny system zapewnienia jakości; (2) zapoznał się z dokumentacją potwierdzającą funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości na ocenianym kierunku; (3) zebrał w trakcie wizytacji opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, co do skuteczność systemu zapewnienia jakości na studiach pierwszego i drugiego stopnia ocenianego kierunku. Na s. 93 i 94 raportu samooceny Uczelnia podała wykaz wewnętrznych regulacji określających zasady funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, w tym dotyczących zasad projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programów studiów.

W ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia funkcjonującego w Politechnice Lubelskiej nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad ocenianym kierunkiem sprawowany jest przez następujące podmioty i zespoły:

- Rektor, Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia, Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia - poziom Uczelni;
- Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, Pełnomocnik Dziekana ds. Jakości Kształcenia - poziom Wydziału,
- Rada Programowa kierunku studiów - poziom kierunku studiów zarządzanie.

Kompetencje poszczególnych organów określa Zarządzenie Nr R-25/2020 Rektora Politechniki Lubelskiej (z późn.zm.). Przykładowo do zadań Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia należy koordynacja działań mających na celu ustawiczne doskonalenie i unowocześnianie procesu kształcenia oraz poprawę warunków jego realizacji, a Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia przeprowadza zbiorczą ocenę jakości kształcenia na kierunku zarządzanie.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofywanie programu studiów dokonywane jest w Politechnice Lubelskiej w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury, do których należy zaliczyć:

- Uchwałę Nr 73/2019/XI Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie *programów studiów pierwszego i drugiego stopnia, ich zmiany oraz wytycznych do przygotowania programów studiów pierwszego i drugiego stopnia w Politechnice Lubelskiej* oraz Uchwałę Nr 31/2023/V Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 25 maja 2023 r. *zmieniającą Uchwałę Nr 73/2019/XI Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie programów studiów pierwszego i drugiego stopnia, ich zmiany oraz wytycznych do przygotowania programów studiów pierwszego i drugiego stopnia w Politechnice Lubelskiej*;
- Zarządzenie Nr R-79/2019 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 13 grudnia 2019 r. w sprawie *tworzenia i znoszenia kierunków studiów pierwszego i drugiego stopnia w Politechnice Lubelskiej*, oraz Zarządzenie Nr R-81/2020 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 16 października 2020 r. *zmieniające Zarządzenie Nr R-79/2019 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 13 grudnia 2019 r. w sprawie tworzenia i znoszenia kierunków studiów pierwszego i drugiego stopnia w Politechnice Lubelskiej*.

Projekty nowych kierunków studiów oraz zmian w istniejących, w tym kierunku zarządzanie są opiniowane przez odpowiednie gremia, tj. Radę Programową kierunku studiów, Wydziałową Komisję ds. Kształcenia oraz Komisję Senacką ds. Kształcenia. W procesie opiniowania uczestniczą także przedstawiciele studentów, którzy mają swoich reprezentantów w obu ww. komisjach. Ponadto nowe oraz zmieniane programy studiów wymagają pozytywnej opinii Rady Wydziałowej Samorządu Studenckiego. W projektowaniu programu studiów uwzględnia się innowacje dydaktyczne, osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki akademickiej oraz współczesne technologie informacyjno-komunikacyjne, w tym narzędzia i techniki kształcenia na odległość. W przypadku ocenianego kierunku były to takie rozwiązania jak: platforma Moodle, Microsoft Teams oraz oprogramowanie pakietu Office 365, które wspierają organizację zajęć, tworzenie materiałów dydaktycznych, prowadzenie zajęć synchronicznych i asynchronicznych oraz monitorowanie postępów studentów (są to rozwiązania wykorzystywane przede wszystkim w ramach pracy własnej studenta). Natomiast przy projektowaniu programu studiów na kierunku zarządzanie w części dotyczącej zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli i studentów wykorzystano i skutecznie wdrożono w ostatnich latach m.in. programy takie jak Statistica, Canva, Blue Prism, GeoGebra.

Przyjęcie na studia pierwszego i drugiego stopnia na kierunek zarządzanie odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów, co zostało szczegółowo opisane w ramach kryterium 3.

Uczelnia udostępniła zespołowi oceniającemu następujące dowody potwierdzające systematyczną ocenę programu studiów na kierunku zarządzanie:

- Sprawozdanie z działalności Rady Programowej na kierunku zarządzanie w roku akademickim 2023/2024 (dokument ten zawiera informacje o zrealizowanych i planowanych działaniach Rady Programowej, wynikach monitoringu karier absolwentów ocenianego kierunku, wynikach oceny zajęć przez studentów, wynikach oceny procesu dyplomowania, ocenę jakości kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia kierunku zarządzanie, propozycje działań doskonalących). Zgodnie z treścią dokumentu Rada Programowa zrealizowała następujące zadania: - przeprowadzono weryfikację obsady zajęć dydaktycznych w semestrze letnim w roku akademickim 2023/2024; - dokonano korekty pytań na egzamin dyplomowy dla studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku zarządzanie; - dokonano korekty celów kształcenia oraz ogólnej charakterystyki studiów pierwszego i drugiego stopnia – dostosowano do poziomów 6-7 Polskiej Ramy Kwalifikacji; - dokonano korekty kierunkowych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia – uwzględniono zakres i głębię oraz kompletność perspektywy poznawczej w kontekście wiedzy w ramach charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla kwalifikacji na poziomach 6–7; - przeprowadzono weryfikację sylabusów w kierunku eliminacji ewentualnego powielania tematów; wprowadzono zmiany w planach studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku zarządzanie; - opracowano wytyczne do przygotowania sylabusów; - przeprowadzono weryfikację sylabusów przygotowanych przez prowadzących zajęcia, dokonano kontroli ich poprawności; - przygotowano kompletną dokumentację studiów pierwszego i drugiego stopnia uwzględniającą uwagi PKA oraz przekazano do zatwierdzenia; - wprowadzono do realizacji nowe programy studiów pierwszego i drugiego stopnia; - przeprowadzono weryfikację obsady zajęć dydaktycznych w semestrze zimowym r. ak. 2024/2025; - przeprowadzono ocenę przebiegu hospitacji zajęć realizowanych na studiach pierwszego i drugiego stopnia przez pracowników Katedry Zarządzania;

- Protokoły z posiedzenia Rady Programowej kierunku zarządzanie (nr 38 z dnia 06.02.2025; nr 39 z dnia 05.03.2025; nr 40 z dnia 26.03.2025; nr 41 z dnia 09.04.2025). Poruszane tematy w trakcie posiedzeń Rady Programowej to m.in: (1) zmiany w planie studiów pierwszego stopnia mające na celu zwiększenie spójności między modułami wybieralnymi; (2) modyfikacja pytań na egzamin dyplomowy na studiach pierwszego stopnia; (3) postulaty od przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego ukierunkowane na podwyższenie jakości kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia kierunku zarządzanie;
- Protokoły z posiedzenia Senackiej Komisji ds. Kształcenia z dnia: 20.06.2023; 26.09.2023; 13.02.2024. Prace ww. Komisji dotyczyły kierunku zarządzanie: (1) opiniowanie zmian w programach studiów pierwszego i drugiego stopnia na podstawie zaleceń z Polskiej Komisji Akredytacyjnej (komisja zidentyfikowała nieprawidłowości w brzmieniu kierunkowych efektów uczenia się i wiele innych nieprawidłowości, co skutkowało brakiem wydania pozytywnej opinii dla proponowanych zmian); na kolejnym posiedzeniu komisji zaopiniowano pozytywnie zmiany w programie studiów, które nie miały już wcześniejszych usterek; (2) analiza ścieżki likwidacji i tworzenia nowej specjalności;
- Sprawozdanie z oceny funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Wydziale Zarządzania Politechniki Lubelskiej w roku akademickim 2023/2024 (sprawozdanie dotyczy wszystkich kierunków studiów realizowanych na Wydziale Zarządzania Politechniki Lubelskiej, w tym kierunku zarządzanie). Sprawozdanie dotyczy m.in: (1) wyniku monitoringu karier absolwentów; (2) wyników ocen z zajęć; (3) wyniku oceny pracy dziekanatu przez studentów; (4) oceny jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach; (5) ocenach stopnia wykonania zaplanowanych działań i wykaz zleceń do wykonania na kolejny okres;
- Protokół z posiedzenia Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia z dnia: 29.11.2024; 18.12.2024 (poruszano m.in kwestie dotyczące dostosowania infrastruktury – modernizacja sal dydaktycznych, zwiększenie liczby miejsc wypoczynku; analiza wyceny punktów ECTS);
- Opinia Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia z dnia 26.05.2023 dotycząca analizy zmian w programach studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku zarządzanie (dokument zawiera 5 stron poświęconych ww. programom studiów: efekty uczenia się, punkty ECTS, metody oceny dla zajęć, powiązania między efektami uczenia się i wiele innych tematów);
- Protokół z posiedzenia Wydziałowej Komisji ds. Kształcenia z dnia: 16.12.2024 (dokument dotyczył zaopiniowania tematów prac dyplomowych, w tym z kierunku zarządzanie (studia pierwszego i drugiego stopnia) - w dokumencie znajduje się wiele uwag dotyczących brzmienia tematów prac dyplomowych);
- Pismo okólne Nr 11/2021 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 29 czerwca 2021 r. w sprawie sposobu wypełniania karty przedmiotu (sylabusu). Jest to szczegółowa instrukcja, w której każde pole z sylabusu zostało dokładnie scharakteryzowane;
- Dokument o nazwie "Podsumowanie aktualnej sytuacji zawodowej absolwentów Politechniki Lubelskiej za rok 2024". Z kierunku zarządzanie w badaniu wzięło udział 87 respondentów.

Zespół oceniający odwoływał się do ww. dokumentów na spotkaniach z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, które miały miejsce w trakcie wizytacji. Wypowiedzi wszystkich grup interesariuszy potwierdziły stosowanie przez Uczelnię obowiązujących procedur na rzecz doskonalenia jakości ocenianego kierunku i skuteczność tych procedur wyrażającą się w systematycznym ich przeprowadzaniu i wpływie tych procedur na bieżące funkcjonowanie kierunku zarządzanie. Dowody

pozyskane przez zespół oceniający, w szczególności: wiarygodne dane i informacje pochodzące od przedstawicieli różnych grup interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, którzy potwierdzili swój udział w systematycznej ocenie programu studiów ocenianego kierunku i możliwość wpływu na jego doskonalenie poprzez zgłaszanie swoich propozycji, pozwalają stwierdzić, że ocena programu studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku zarządzanie jest przeprowadzana w sposób systematyczny.

Zespół oceniający nie tylko na spotkaniu z osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie programu studiów na kierunku zarządzanie, ale także na każdym innym spotkaniu zorganizowanym w ramach wizytacji, w tym z przedstawicielami Władz Uczelni (Prorektor, Dziekan i Prodziekani Wydziału Zarządzania) otrzymał dowody na to, że wnioski z systematycznej oceny programu studiów są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia tego programu (np. wprowadzanie zmian w zakresie liczby godzin zajęć, nowych zajęć, nowych narzędzi informatycznych do prowadzenia zajęć), a także w planowaniu strategicznym (Uczelnia powołuje kierunki studiów wysoce specjalizacyjne).

Jakość kształcenia na kierunku zarządzanie jest poddawana cyklicznej zewnętrznej ocenie, czego dowodem są kolejne oceny przeprowadzane przez Polską Komisję Akredytacyjną. Zespół oceniający, odnosząc się do wniosków z poprzedniej oceny, potwierdza, że wyniki tej oceny zostały wykorzystane w doskonaleniu jakości kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia kierunku zarządzanie (skuteczna realizacja działań zgodnych z zaleceniami PKA).

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się zapewnienie odpowiedniej skuteczności prowadzonej przez Uczelnię polityki jakości dotyczącej kierunku zarządzanie, której efektem powinno być wyeliminowanie nieprawidłowości w zakresie projektowania efektów uczenia się, obsady zajęć oraz uczelnianego wsparcia studentów niepełnosprawnych.	Według Uczelni: 1. Przegląd polityki jakości Dokonano szczegółowego przeglądu obowiązujących procedur w celu zidentyfikowania obszarów wymagających poprawy, szczególnie w odniesieniu do kryteriów 1, 3, 4, 5 oraz 8. 2. Wdrożenie działań naprawczych Na podstawie wyników przeglądu zostały wdrożone działania naprawcze, które wyeliminowały istniejące nieprawidłowości i zapewniły zgodność z wymaganiami. Szczegółowa charakterystyka podjętych działań została przedstawiona przy opisie poszczególnych kryteriów Raportu samooceny. 3. Regularny monitoring	Zalecenie zrealizowane

		Wprowadzono system regularnego monitorowania realizacji polityki jakości, aby na bieżąco oceniać skuteczność działań oraz unikać potencjalnych nieprawidłowości. W dniu 29.11.2024 odbyło się spotkanie Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Na podstawie sprawozdań przedłożonych przez rady programowe dokonano oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się dla poszczególnych kierunków studiów. Przedstawione analizy pozwoliły na sformułowanie wniosku, że proces kształcenia prowadzony jest w sposób prawidłowy, a efekty uczenia się osiągnięte. Jednocześnie w sprawozdaniu wskazano obszary wymagające dalszego doskonalenia, formułując zalecenia dla rad programowych oraz WKds.JK 4. Szkolenia i zaangażowanie kadry Przeprowadzono szkolenia dla pracowników i osób zaangażowanych w realizację polityki jakości, aby zwiększyć ich świadomość w zakresie celów i kryteriów polityki jakości. 5. Raportowanie i doskonalenie Realizowany jest proces cyklicznego raportowania wyników realizacji polityki jakości oraz systematyczne doskonalenie w oparciu o wnioski z analiz i ewaluacji. Politechnika Lubelska konsekwentnie realizuje skuteczną politykę wsparcia osób z niepełnosprawnością, zapewniając im pełny dostęp do wszystkich aspektów życia akademickiego. Podstawy prawne tej polityki określają: – Zarządzenie Nr R-83/2023 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie wprowadzenia Polityki	
--	--	--	--

		dostępności Politechniki Lubelskiej, – Zarządzenie Nr R-53/2024 Rektora Politechniki Lubelskiej z dnia 24 maja 2024 r., które wprowadza aktualizacje i rozszerzenia dotychczasowych zasad. Dokumenty te szczegółowo regulują zakres oraz zasady udzielania wsparcia osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym osobom z niepełnosprawnością. Dzięki ich wdrożeniu Uczelnia skutecznie likwiduje bariery i aktywnie wspiera swoich studentów oraz pracowników. Zakres wsparcia: Uczelnia realizuje swoje zadania w zakresie dostępności poprzez dwa główne obszary działań: 1. Indywidualne wsparcie dla osób z niepełnosprawnością, obejmujące m.in.: – wsparcie w procesie rekrutacji, – dostępność zajęć dydaktycznych i egzaminów, – dostępność w pisaniu pracy dyplomowej, – wsparcie w prowadzeniu działalności naukowej, – dostosowanie warunków zakwaterowania w domach akademickich, – dostępność zajęć wychowania fizycznego, – ułatwienia w nauce języków obcych, – wsparcie miękkie (np. doradztwo, mentoring). 2. Działania o charakterze ogólnym, zapewniające: – dostępność architektoniczną, – dostępność cyfrową, – dostępność informacyjno-komunikacyjną, – bezpieczną ewakuację osób z niepełnosprawnością. Aby ułatwić dostęp do informacji i wsparcia, szczegółowe zasady oraz procedury są publikowane w	
--	--	---	--

		dedykowanej zakładce na stronie internetowej Uczelni i poszczególnych wydziałów. Zespół oceniający potwierdza skuteczne wykonanie ww. działań naprawczych.	
--	--	--	--

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku zarządzanie oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku w Politechnice Lubelskiej. Jakość kształcenia na kierunku zarządzanie zarówno na studiach pierwszego jak i drugiego stopnia podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

5. Załączniki: